

**Raport o stanie
Gminy Niedzwica Duża
za rok 2018**

Niedzwica Duża, maj 2019 r.

Spis treści

I.	Wstęp.....	3
II.	Informacje ogólne, charakterystyka gminy.....	3
III.	Informacje finansowe.....	5
IV.	Informacja o stanie mienia komunalnego.....	38
V.	Ład przestrzenny	
	1) Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy.....	52
	2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.....	53
VI.	Zasoby materialne gminy.....	53
VII.	Polityka społeczna.....	57
VIII.	Kultura i sport na terenie gminy.....	62
IX.	Edukacja.....	72
X.	Zakończenie.....	79

Wstęp

Raport o stanie Gminy Niedzwica Duża z rok 2018 sporządzony został zgodnie z zapisami art.28 aa Ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 t.j.)

Celem przygotowania niniejszego Raportu było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gminy Niedzwica Duża. W tym celu zgromadzono dane o większości obszarów funkcjonowania Gminy według danych dostępnych na dzień opracowania Raportu.

Raport pokazuje także sytuację finansową, gospodarczą i społeczną Gminy Niedzwica Duża co stanowić może podstawę do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy.

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Niedzwica Duża w roku 2018.

I. [Informacje ogólne, charakterystyka gminy](#)

Gmina Niedzwica Duża to jedna z 16-tu gmin powiatu lubelskiego. Położona jest w południowo-środkowej części województwa lubelskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy województwa – Lublina. Geograficznie, zlokalizowana jest na Wyżynie Lubelskiej, na styku Równiny Bełżyckiej i Wzniesień Urzędowskich.

Niedzwica Duża graniczy z 7 innymi gminnymi: Konopnica, Lublin, Głusk, Strzyżewice, Wilkołaz, Borzechów, Bełżyce. Jej długość wynosi ok. 18 km, natomiast maksymalna szerokość ok. 10 km. Zajmuje powierzchnię 106,8 km²

Przez jej teren przechodzą ważne **szlaki komunikacyjne** o randze międzynarodowej i krajowej.

- droga krajowa 19 (Kuźnica Białostocka - Lublin - Rzeszów),
- droga wojewódzka 834 (Bełżyce - Niedzwica Duża - Bychawa - Stara Wieś III).

Przez Gminę będzie przechodziła droga ekspresowa S19, której przebieg jest niezwykle istotny z punktu widzenia planowania strategicznego i rozwoju.

Na terenie Niedzwicy Dużej biegnie linia kolejowa Lublin-Kraśnik-Stalowa Wola-Rozwadów, które posiada 5 stacji kolejowych: Krężnica Jara, Majdan, Niedzwica, Niedzwica Kościelna i Leśniczówka.

Gminę na koniec grudnia 2018 roku zamieszkiwało 11 820 osób. Administracyjnie podzielona jest na **22 sołectwa**, z czego 3 liczą powyżej 1 000 mieszkańców.

Demografia w Gminie Niedzwica Duża w 2018 r.

Liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2018	Razem	Kobiety	Mężczyźni
	11739	6021	5718
Borkowizna	141	73	68
Czólna	479	243	236
Krebsówka	277	135	142
Krężnica Jara	1393	746	647
Majdan Sobieszczański	170	86	84
Marianka	227	119	108
Niedzwica Duża	4348	2195	2153
Niedzwica Kościelna	1475	762	723
Niedzwica Kościelna-Kolonia	139	75	64
Osmolice-Kolonia	104	53	51
Radawczyk	248	127	121
Radawczyk-Kolonia Pierwsza	216	113	103
Sobieszczany	231	111	120
Sobieszczany-Kolonia	523	262	261
Strzeszkowice Duże	928	490	438
Strzeszkowice Małe	129	73	56
Tomaszówka	231	115	231
Trojczkowice	94	47	47
Warszawiaki	128	69	59
Załużce	299	153	146
Liczba urodzeń	143	68	75
Liczba zgonów	114	57	57

W roku 2018 zameldowało się 398 osób a wymeldowało 156

Dane z Urzędu Stanu Cywilnego

STATYSTYKA USC ZA 2018			
SPORZĄDZONE AKTY	ILOŚĆ	ILOŚĆ/RODZAJ	
URZODZENIA	9	2	bieżąca rejestracja
		7	transkrypcja
MAŁŻEŃSTWA	67	59	śluby konkordatowe
		5	śluby cywilne w USC
		2	śluby cywilne po za USC
		1	transkrypcja
ZGONY	48	45	bieżąca rejestracja
		3	transkrypcja

II. Informacje finansowe

Plan dochodów budżetu gminy na 2018 rok uchwalono na ogólną kwotę **60 560 341,92 zł.**

Według sprawozdania na dzień 31 grudnia 2018 r. wykonano dochody na kwotę **59 945 786,92 zł**, co stanowi 98,99 % planowych dochodów.

Według określonych uchwałą budżetową źródeł dochodów budżetu wykonanie planu wraz z określeniem procentowym przedstawia załączone zestawienie tabelaryczne. Poniższa tabela prezentuje dochody według głównych źródeł ich powstawania.

Grupy dochodów	Wykonanie(zł)	Udział %
Podatki, opłaty i udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	11 722 969,58	19,55%
Dotacje celowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami	15 632 155,80	26,08%

Pozostałe dotacje	11 527 706,21	19,23%
Subwencja ogólna	17 322 530,00	28,89%
Dochody z majątku gminy	93 666,88	0,16%
Dochody związane z gospodarką odpadami	873 471,87	1,46%
Pozostałe dochody	2 773 286,58	4,63%
Razem	59 945 786,92	100,00%

Dochody

Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo

Rozdz.01010 Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi.

Pobrano kary umowne w kwocie **21 800,00** zł z tytułu nieterminowej realizacji umowy.

Rozdz.01095 Pozostała działalność.

Zaplanowano dochód w kwocie 1 614,64 zł. Wpływy z tytułu dzierżawy terenów łowieckich wyniosły **1 614,64** zł.

Dział 600 Transport i łączność.

Rozdz. 60016 Drogi publiczne gminne. Pobrano karę umowną w kwocie **900,00** zł.

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa.

Rozdz.70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami.

Zaplanowano dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych w kwocie 65 000,00 zł. Wpływy z tego tytułu wyniosły **48 205,30** zł.

Wpływy za energię, gaz, wodę i nieczystości w gminnych lokalach określono na kwotę 120 000,00 zł. W ciągu dwunastu miesięcy uzyskano **118 751,35** zł.

Wpłaty z tytułu użytkowania wieczystego zrealizowano w zaplanowanej kwocie **23 675,60** zł.

Pobrano odsetki za nieterminowe wpłaty z najmu i dzierżawy w kwocie **902,40** zł. Plan roczny wynosił 900,00 zł.

Pozostałe dochody zaplanowano na kwotę 33 985,00 zł. Otrzymano **33 877,37** zł, w tym : 33 874,54 zł wyniosła kara umowna.

Ze sprzedaży składników majątkowych zaplanowano roczny dochód w kwocie 9 244,00 zł. W ciągu roku dochód uzyskano na kwotę **9 244,34** zł.

Dział 710 Działalność usługowa

Rozdz.71004 Plany zagospodarowania przestrzennego.

Opłatę skarbową związaną z decyzjami planistycznymi zaplanowano w kwocie 10 500,00 zł. Wpłaty wyniosły **10 680,00** zł.

Rozdz.71012 Zadania z zakresu geodezji i kartografii.

Opłaty zaplanowane na kwotę 33 100,00 zł, zrealizowano w kwocie **5 284,80** zł.

Pobrano odsetki w kwocie **250,97** zł. Planowano wpływy z odsetek w kwocie 100,00 zł.

Kary umowne zaplanowano i pobrano w kwocie **300,00** zł.

Dział 750 Administracja publiczna

Rozdz.75011 Urzędy wojewódzkie.

Z tytułu udostępniania danych osobowych uzyskano **9,30** zł. Dochód gminy stanowi 5 % wpływów z tego tytułu. Dochodu nie ujęto w planie.

Rozdz. 75023 Urzędy gmin.

Zaplanowano wpływy z różnych dochodów m.in. wynagrodzenie płatnika na kwotę 1 600,00 zł. Uzyskano w ciągu roku **1 550,18** zł.

Wpływy z usług zaplanowano w kwocie 100,00 zł. Otrzymano **54,34** zł.

Rozdz.75085 Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego.

Zaplanowano dochód w kwocie 55,00 zł. Otrzymano **47,36** zł.

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.

Rozdz. 75412 Ochotnicze straże pożarne

Zawarto porozumienie ze Starostwem Powiatowym w Lublinie na remont strażnicy i otrzymano dofinansowanie w kwocie **10 000,00 zł**.

Pozostałe dochody zaplanowano na kwotę 702,00 zł. Uzyskano **701,95 zł**.

Dział 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej

Poniższa tabela prezentuje strukturę procentową poszczególnych podatków realizowanych bezpośrednio przez gminę, tj. bez pośrednictwa urzędów skarbowych

Podatki	Wykonanie(zł)	Udział %
Podatek od nieruchomości	2 934 626,66	70,45
- od osób prawnych	2 100 875,98	50,43
- od osób fizycznych	833 750,68	20,02
Podatek od środków transportowych	206 125,12	4,95
- od osób prawnych	32 254,33	0,78
- od osób fizycznych	173 870,79	4,17
Podatek rolny i leśny	1 024 846,15	24,60
- od osób prawnych	19 593,00	0,47
- od osób fizycznych	1 005 253,15	24,13
Razem	4 165 597,93	100,00%

Rozdz.75601 Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Wpływy z podatku opłacanego w formie karty podatkowej zaplanowane zostały na kwotę 13 500,00 zł. Zrealizowano dochód w wysokości **16 139,22 zł**.

Zaplanowano na kwotę 138,00 zł odsetki od nieterminowych wpłat podatku. Urząd skarbowy przekazał gminie odsetki w kwocie **137,66 zł**.

Rozdz. 75615 Wpływy z podatku rolnego, leśnego, od czynności cywilnoprawnych, spadków i darowizn , podatków i opłat lokalnych od osób prawnych.

Podatek od nieruchomości ujęto w planie na rok 2018 w kwocie 1 958 168,00 zł. Wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych wyniosły **2 100 875,98 zł**.

Podatek rolny od osób prawnych zaplanowano na kwotę 3 216,00 zł . Zrealizowano dochód w wysokości **3 411,00 zł**.

Podatek leśny od osób prawnych . Z planowanej kwoty 16 437,00 zł, zrealizowano dochód w wysokości **16 182,00 zł**.

Podatek od środków transportu został ujęty w planie w kwocie 37 862,00 zł. W ciągu roku osiągnięto dochód **32 254,33** zł.

Podatek od czynności cywilnoprawnych realizowany jest za pośrednictwem urzędów skarbowych. Z planowanej na 2018 rok kwoty 2 500,00 zł, gmina otrzymała **1 076,00** zł.

Odsetki od nieterminowych wpłat podatków od osób prawnych zaplanowano na kwotę 1 150,00 zł. Wpływy z tego tytułu wyniosły **1 130,51** zł.

Różne opłaty ujęto w planie w kwocie 100,00 zł. Wpływy wyniosły **58,00** zł.

Rozdz.75616 Wpływy z podatku rolnego, leśnego, od spadków i darowizn, czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokach osób fizycznych.

Podatek od nieruchomości zaplanowano na kwotę 770 572,00 zł. W 2018 roku zrealizowano dochód w kwocie **833 750,68** zł .

Podatek rolny od osób fizycznych został zaplanowany w kwocie 948 261,00 zł. Wpłaty z tego tytułu wyniosły **1 004 620,35** zł.

Podatek leśny. Z planowanej kwoty 731,00 zł zrealizowane zostały wpływy w wysokości **632,80** zł.

Wpływy z podatku od środków transportowych na rok 2018 zaplanowano na kwotę 168 921,00 zł. W ciągu dwunastu miesięcy uzyskano dochód w wysokości **173 870,79** zł.

Podatek od spadków i darowizn zaplanowany na kwotę 16 000,00 z, został zrealizowany w kwocie **15 266,90,00** zł. Wpływy z tego tytułu realizowane są za pośrednictwem urzędów skarbowych.

Wpływy z opłaty targowej zostały ujęte w planie roku 2018 w kwocie 80 000,00 zł. W ciągu roku uzyskano **74 930,00** zł.

Udział gminy w podatkach od czynności cywilnoprawnych przekazywanych przez urzędy skarbowe w ciągu roku wyniósł **356 163,40** zł, na rok zaplanowano 344 890,00 zł.

Wpływy z różnych opłat m.in. zwrot kosztów egzekucyjnych, postępowania administracyjnego zaplanowano na kwotę 5 000,00 zł. Wpływy te wyniosły **5 360,30** zł.

Odsetki od nieterminowych wpłat podatków i opłat osób fizycznych zostały zaplanowane w kwocie 16 700,00 zł, a zrealizowano **19 455,49** zł.

Rozdz. 75618 Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu ustalono na kwotę 145 719,00 zł. Uzyskano **145 861,22** zł . Wpłaty te realizowane są w trzech ratach – w styczniu, maju i wrześniu.

Wpływy z opłaty skarbowej zostały zaplanowane w kwocie 30 000,00 zł. W okresie styczeń- grudzień zrealizowano dochód w kwocie **30 104,00** zł.

Pozostałe dochody bieżące zaplanowano w kwocie 62 880,00 zł. W ciągu dwunastu miesięcy zrealizowano wpływy w kwocie **57 151,90** zł.

Odsetki od nieterminowych wpłat zaplanowano w kwocie 50,00 zł. Pobrano **34,52** zł.

Różne opłaty zaplanowano i zrealizowano na kwotę **2 000,00** zł.

Rozdz. 75621 Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa.

Udział gminy w podatku dochodowym od osób prawnych wyniósł **259 876,53** zł. Zaplanowano na rok 2018 wpływy w kwocie 253 350,00 zł. Dochody z tego tytułu realizowane są za pośrednictwem urzędów skarbowych.

Dochód z tytułu udziału gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych przekazywany w miesięcznych ratach przez Ministerstwo Finansów, wyniósł **6 572 626,00** zł tj. 106,35% rocznego planu, określonego na kwotę 6 179 901,00 zł.

Dział 758 Różne rozliczenia

Rozdz. 75801 Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

Subwencja ogólna z budżetu państwa została określona na kwotę **11 707 038,00** zł. Zrealizowano wpływy w zaplanowanej kwocie .

Rozdz. 75802 Uzupelnienie subwencji ogólnej dla jst.

Z tytułu uzupełnienia subwencji gmina otrzymała dochód w kwocie **275 509,00** zł.

Rozdz. 75807 Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Subwencja ogólna z budżetu państwa określona i przekazana gminie Niedrzwica Duża w kwocie **5 339 983,00** zł.

Rozdz. 75814 Różne rozliczenia finansowe.

Odsetki od środków na rachunkach i od lokat zaplanowane zostały na kwotę

18 000,00 zł. W ciągu dwunastu miesięcy uzyskano dochód w kwocie **19 472,68** zł.

Zwrot części wydatków gminy poniesionych w roku 2017 w ramach funduszu sołeckiego wyniósł **20 919,21** zł w grupie majątkowej i **90 122,01** zł w grupie bieżącej.

Dział 801 Oświata i wychowanie

Rozdz. 80101 Szkoły podstawowe.

Odsetki na rachunkach bankowych szkół podstawowych wyniosły **203,55** zł. Plan na rok 2018 zakładał wpływy w kwocie 246,00 zł.

Dotacje otrzymano w kwocie **41 888,67** zł. Z tego: na projekt Aktywna tablica 14 000,00 zł, na program rozwoju czytelnictwa 26 480,00 zł oraz 1 408,67 zł z tytułu zwrotu niewykorzystanej dotacji.

Wpływy z usług związanych z najmu lokali zostały zrealizowane w kwocie **8 243,51** zł. Zaplanowano na rok 2018 dochód w kwocie 8 698,00 zł.

Czysz z najmu lokali zaplanowano na kwotę 8 704,00 zł. W ciągu roku zrealizowano dochód w kwocie **8 556,00** zł.

Pozostałe dochody zaplanowane zostały na kwotę 2 690,00 zł. Wpływy wyniosły 3 070,16 zł. Z tytułu różnych opłat otrzymano 9,00 zł (plan roczny 10,00 zł).

Rozdz. 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych .

Dotacja Wojewody Lubelskiego na dofinansowanie kosztu utrzymania oddziałów przedszkolnych została zaplanowana w kwocie **186 320,00** zł. Do 31 grudnia uzyskano

Zaplanowaną kwotę.

Z tytułu zwrotu kosztów edukacji dzieci z innych gmin w oddziałach przedszkolnych zaplanowano kwotę 50 000,00 zł. Roczne wpływy wyniosły **53 546,89** zł.

Rozdz. 80104 Przedszkola.

Dotacja z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego na dofinansowanie działalności przedszkoli została zaplanowana i przekazana w kwocie **256 190,00** zł.

Koszty pobytu w przedszkolach, dzieci zamieszkałych na terenie innych gmin, określono na kwotę 81 484,00 zł. Za dwanaście miesięcy 2018 roku wpływy na podstawie wystawionych not obciążeniowych wyniosły **84 004,96** zł.

Nieplanowane zwroty z rachunków dochodów własnych wyniosły **539,72** zł.

Kapitalizacja odsetek bankowych wyniosła **62,08** zł, z planowanej na rok kwoty 61,00 zł.

Rozdz. 80106 Inne formy wychowania przedszkolnego.

Dotacja Wojewody ustalona na 56 170,00 zł, została zrealizowana w kwocie **53 895,80** zł.

Wpływy z innych gmin na zadania realizowane przez punkty przedszkolne ustalono na kwotę 20 000,00 zł. Dochody wyniosły **15 299,95** zł.

Rozdz. 80195 Pozostała działalność.

Otrzymano dochód z tytułu kary umownej za przekroczenie terminu dostawy wyposażenia dotyczącego realizacji projektu oświatowego. Wpływ wyniósł **2 293,63** zł (w planie ujęto kwotę 2 293,00 zł).

Dział 852 Pomoc społeczna

Rozdz. 85202 Domy pomocy społecznej.

Zaplanowano i zrealizowano wpływy z usług w kwocie **144,00** zł.

Rozdz. 85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji.

Zaplanowana została dotacja w kwocie 16 700,00 zł. W okresie styczeń - grudzień Urząd Wojewódzki przekazał gminie **15 453,83** zł.

Rozdz. 85214 Zasiłki i okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Dotacja celowa na zadania własne w zakresie wypłaty zasiłków okresowych została ujęta w planie w kwocie 77 000,00 zł. W ciągu roku uzyskano dochód w kwocie **76 675,33** zł.

Pozostałe dochody zaplanowano na kwotę 432,00 zł, a zrealizowano w wysokości **431,60** zł.

Rozdz. 85216 Zasiłki stałe.

Zaplanowano dotację z budżetu państwa na kwotę 184 000,00 zł. W ciągu dwunastu miesięcy uzyskano wpływy w kwocie **179 685,90** zł.

Rozdz. 85219 Ośrodki pomocy społecznej.

Dotacja celowa za zadania własne w zakresie utrzymania ośrodków pomocy społecznej decyzją Wojewody Lubelskiego została przyjęta w kwocie **145 520,00** zł.

Z tytułu zwrotu z Urzędu Pracy zaplanowano dochód w kwocie 6 258,00 zł. Do 31 grudnia wpływy wyniosły **5 863,24** zł.

Odsetki na rachunku bankowym zaplanowano w kwocie 1 300,00 zł. Wpływy z tego tytułu wyniosły **1 936,16** zł.

Rozdz. 85228 Usługi opiekuńcze.

Wpływy z usług opiekuńczych zaplanowano w kwocie 20 100,00 zł. Zrealizowano dochód na kwotę **14 350,18** zł.

Zaplanowano dotację w kwocie 4 247,22 zł. Zrealizowano wpływy w kwocie **2 442,65** zł.

Rozdz. 85230 Pomoc w zakresie dożywiania.

Zaplanowano dotację w kwocie 80 000,00 zł. Zrealizowano wpływy w kwocie **78 000,00** zł.

Rozdz. 85295 Pozostała działalność.

Pozostałe dochody bieżące zaplanowano w kwocie 13 200,00 zł. Zrealizowano wpływy w kwocie **13 199,76** zł.

Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza

Rozdz. 85415 Pomoc materialna dla uczniów.

Na podstawie decyzji Wojewody Lubelskiego zaplanowano dotację na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym na kwotę **77 452,00** zł. Gmina otrzymała dotację w planowanej wysokości .

Dział 855 Rodzina

Rozdz. 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Dochód gminy z tytułu egzekucji świadczeń alimentacyjnych zaplanowano na kwotę 30 800,00 zł. Uzyskano **42 461,05** zł. Należności gminy z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiły 1 378 989,54 zł. Mimo podejmowania czynności egzekucyjnych, ściągalność należności jest niska.

Z tytułu zwrotów z lat poprzednich uzyskano dochód w kwocie **3 660,43** zł. Plan określono na kwotę 3 417,08 zł.

Rozdz. 85503 Karta Dużej Rodziny.

Pobrano opłatę w kwocie **0,47** zł.

Rozdz. 85504 Wspieranie rodziny.

Zaplanowano na rok 2018 dotację w kwocie 16 749,00 zł. Wpływy wyniosły **16 586,21** zł.

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Rozdz. 90002 Gospodarka odpadami.

Zaplanowano wpływy do budżetu z tytułu opłat za gospodarkę odpadami w kwocie 1 006 880,00 zł. Wpłaty mieszkańców gminy wyniosły **869 315,54** zł. Wpływy dotyczyły przypisu bieżącego oraz zaległości.

Dochód z różnych opłat ustalono w kwocie 2 400,00 zł. Zrealizowano wpływy w kwocie **2 858,20** zł.

Odsetki z tytułu nieterminowych wpłat zaplanowano w kwocie 1 100,00 zł. Dochód zrealizowany wyniósł **1 298,13** zł.

Rozdz. 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg

Zaplanowano i pobrano kary umowne na kwotę **18 000,00** zł. Kara dotyczyła przekroczenia terminu realizacji inwestycji budowy oświetlenia na ul. Górki w Niedrzwicy Dużej.

Rozdz. 90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

Z tytułu opłat zaplanowano dochód w kwocie 17 000,00 zł. W ciągu 2018 roku uzyskano **11 564,46** zł. Udział gminy we wpływach realizowany jest za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego i WFOŚiGW.

Rozdz. 90095 Pozostała działalność.

Uzyskano dochód ze sprzedaży zużytych składników majątkowych w kwocie **2 371,00** zł.

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Rozdz. 92105 Pozostałe zadania w zakresie kultury .

Zwrot niewykorzystanej dotacji wraz z odsetkami stanowił dochód w kwocie **80,28** zł.

II Programy finansowane z udziałem środków UE

Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo

Rozdz.01010 Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi.

Zaplanowano dofinansowanie inwestycji w zakresie poprawy stanu gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Niedzwica Duża oraz budowę ujęcia wody i sieci wodociągowej w Krężnicy Jarej w łącznej kwocie 3 061 540,00 zł. Do 31 grudnia uzyskano następujące wpływy: dotacja z RPO na kwotę **1 884 818,43** zł oraz zwrot podatku VAT **275 357,47** zł. Dofinansowania dotyczyły pierwszego z wymienionych zadań.

Dział 750 Administracja publiczna

Rozdz. 75095 Pozostała działalność.

Dofinansowanie kosztów prowadzenia gminnego biura projektu Zintegrowana Infrastruktura Techniczna w ramach Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego ustalono na kwotę 10 800,00 zł. Do 31 grudnia wpływy wyniosły **10 781,01** zł.

Na dofinansowanie projektu „E-gminy w Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym” zaplanowano na rok 2018 kwotę 39 117,00 zł. Otrzymano **52 098,96** zł tytułem wpłat z innych gmin na wspólne koszty inwestycji poniesione przez Gminę Niedzwica Duża- lidera projektu.

Dział 758 Różne rozliczenia

Rozdz.75864 Regionalne Programy Operacyjne 2014-2020 finansowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Na realizację projektu "Nowoczesne szkoły w Gminie Niedzwica Duża" zaplanowano dotację z EFS na kwotę 1 332 654,36 zł. Do 31 grudnia otrzymano **1 339 384,94** zł.

Dział 852 Pomoc społeczna

Rozdz. 85295 Pozostała działalność.

Ośrodek Pomocy Społecznej rozpoczął realizację dwuletniego projektu „Profesjonalny, efektywny, skuteczny OPS”. Zaplanowano i otrzymano dotację na całość projektu w kwocie **420 872,19** zł.

Dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Rozdz. 85395 Pozostała działalność.

Na realizację projektu szkolnego, finansowanego ze środków UE zaplanowano dochód w kwocie 235 174,30 zł. Wpływy wyniosły **114 170,96** zł.

Dział 855 Rodzina

Rozdz. 85595 Pozostała działalność.

Zaplanowano dotację na kontynuację rozpoczętego w 2017 roku projektu „Zintegrowany system wsparcia rodziny”. Na 2018 r. przewidziano 22 185,00 zł. Wpłynęły środki w kwocie **21 626,01** zł.

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

Rozdz. 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.

Na projekt „Odnawialne źródła energii w Gminie Niedrzwica Duża zaplanowano na rok 2018 dochody majątkowe w kwocie 8 303 639,00 zł. Dofinansowanie ze środków RPO wyniosło **6 350 467,50** zł. Wpłaty mieszkańców na współfinansowanie inwestycji stanowiły kwotę **1 960 500,00** zł.

Rozdz. 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg.

Realizowany jest projekt „Budowa i modernizacja instalacji energooszczędnego oświetlenia ulicznego w Gminie Niedrzwica Duża”. Na dokumentację inwestycji gmina otrzymała dofinansowanie ze środków unijnych w kwocie **21 352,00** zł.

III Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami.

Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo

Rozdz. 01095 Pozostała działalność.

Otrzymano w zaplanowanej kwocie **458 341,80** zł dotację celową na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego.

Dział 750 Administracja publiczna

Rozdz. 75011 Urzędy wojewódzkie.

Zaplanowano dotację celową na realizację zadań zleconych w zakresie prowadzenia USC i spraw obywatelskich w wysokości **96 920,95** zł. W ciągu dwunastu miesięcy Lubelski Urząd Wojewódzki przekazał gminie planowaną kwotę.

Dział 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Rozdz. 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa.

Roczna dotacja na aktualizację list wyborców oraz na zakup urn ustalona została w kwocie **2 276,00** zł. Dotację zrealizowano w pełnej kwocie .

Rozdz. 75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda.

Na organizację wyborów samorządowych zaplanowano 136 503,21 zł. Wykorzystano dotację w kwocie **133 696,66** zł.

Dział 758 Różne rozliczenia

Rozdz.75814 Różne rozliczenia finansowe.

Wpłynęła dotacja z Urzędu Wojewódzkiego na pokrycie poniesionych przez gminę w 2017 roku kosztów, dotyczących zadań zleconych z zakresu spraw cywilnych i USC. Dotacja wyniosła **4 433,59** zł.

Dział 801 Oświata i wychowanie

Rozdz. 80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

Dotację podręcznikową zaplanowano w kwocie 136 503,21 zł. Wykorzystano kwotę **133 696,66** zł.

Dział 851 Ochrona zdrowia

Rozdz. 85195 Pozostała działalność.

Zaplanowano dotację w kwocie 400,00 zł. Wpływy wyniosły **200,00** zł.

Dział 852 Pomoc społeczna

Rozdz. 85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji.

Dotacja celowa ustalona została w kwocie 73 150,00 zł. Urząd Wojewódzki przekazał w ciągu dwunastu miesięcy **72 608,68** zł.

Rozdz. 85215 Dodatki mieszkaniowe.

Na wypłatę dodatków energetycznych zaplanowano dotację w kwocie 508,88 zł.

Zrealizowano dochód **265,48** zł.

Rozdz. 85219 Ośrodki pomocy społecznej.

Zaplanowano dotację na zadania zlecone w kwocie 5 184,00 zł. Wpływy w tym rozdziale wyniosły **5 178,33** zł.

Dział 855 Rodzina

Rozdz. 85501 Świadczenia wychowawcze.

Dotacja na realizację programu 500+ została zaplanowana w kwocie 9 602 000,00 zł. W 2018 roku otrzymano **9 516 390,32** zł.

Rozdz. 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Na wypłatę świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych zaplanowana została dotacja w kwocie 4 723 000,00 zł. Do 31 grudnia Urząd Wojewódzki przekazał gminie **4 707 480,64** zł.

Rozdz. 85503 Karta Dużej Rodziny.

Dotacja na obsługę programu Karta Dużej Rodziny została zaplanowana w kwocie 560,00 zł. Gmina otrzymała **457,68** zł.

Rozdz. 85504 Wspieranie rodziny.

Zaplanowano dotację na zadanie zlecone w kwocie 539 730,00 zł. Zrealizowano dochód w kwocie **538 780,00** zł.

IV Dotacje na zadania wykonywane na mocy porozumienia z organami administracji

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Rozdz. 75495 Pozostała działalność.

Gmina otrzymała dotację celową z funduszu sprawiedliwości w kwocie **37 637,82** zł.

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Rozdz. 90002 Gospodarka odpadami.

Zaplanowano dotację ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska Gospodarki Wodnej w Lublinie na zadanie „Usuwanie wyrobów zawierających azbest”, na kwotę 30 000,00 zł. Zrealizowano dochód w kwocie **27 907,45** zł..

Rozdz. 90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach.

Dotację z WFOŚiGW na projekt „Prace leczniczo-pielęgnacyjne drzewostanu na terenie Gminy Niedrzwica Duża” zaplanowano w kwocie 12 000,00 zł. Otrzymano **11 000,00** zł.

Rozdz. 90095 Pozostała działalność.

Na projekt „Edukacja ekologiczna w Gminie Niedzwica Duża” zaplanowano dofinansowanie w kwocie 5 200,00 zł. Otrzymano **5 140,66** zł.

VI Dotacje na zadania przyjęte do realizacji od innych jst

Dział 750 Administracja publiczna

Rozdz. 75020 Starostwa powiatowe.

W ramach zawartego porozumienia ze Starostwem Powiatowym w Lublinie w sprawie częściowego zwrotu kosztów związanych z prowadzeniem zadań w zakresie geodezji, gmina otrzymała zaplanowaną kwotę **23 178,00** zł.

2. Wydatki

Plan wydatków budżetu gminy na 2018 rok uchwalono na ogólną kwotę 70 802 733,67 zł.

Według sprawozdania na dzień 31 grudnia 2018 r. wykonanie wydatków wyniosło 68 959 739,35 zł, co stanowi 97,40 % rocznego planu.

Realizację wydatków w szczególowości do rozdziałów i grup prezentuje zestawienie tabelaryczne i część opisowa.

I Wydatki na zadania własne

Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo.

Rozdz. 01010 Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi.

Zaplanowano wydatki majątkowe w kwocie 286 580,50 zł. Wydatkowano **255 200,75** zł. Na zwroty za wybudowanie odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przeznaczono **93 653,10** zł, na budowę odcinka sieci na osiedlu BIS wydatkowano **22 066,20** zł. Pozostałe środki przeznaczono na wykonanie projektów.

Wydatki bieżące zaplanowano na kwotę 7 603,00 zł. Wydatkowano 7 592,85 zł na remonty.

Rozdz. 01030 Izby rolnicze.

Zaplanowano 2 – procentowy udział Izb rolniczych w dochodach gminy z poboru podatku rolnego w kwocie 20 233,00 zł. W 2018 roku przekazano izbom **20 080,48** zł.

Dział 600 Transport i łączność.

Rozdz. 60004 Lokalny transport zbiorowy.

Zgodnie z umową zawartą z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym w Lublinie gmina dofinansowuje transport linią nr 8 pomiędzy Krężnicą Jarą i Lublinem. Plan

wydatków bieżących na rok 2018 to kwota 82 300,00 zł. Wydatki wyniosły **82 012,95 zł**.

Rozdz.60013 Drogi publiczne wojewódzkie.

Zaplanowano na kwotę 500,00 zł wykonanie dokumentacji przebudowy drogi wojewódzkiej Niedzwica Duża – Bełżyce w ramach porozumienia zawartego z Samorządem Województwa. Wydatkowano 413,28 zł. Zapłata za projekt nastąpi w roku 2019.

Rozdz.60014 Drogi publiczne powiatowe.

Zaplanowano środki na pomoc finansową dla Powiatu Lubelskiego na realizację inwestycji drogowych w kwocie 1 908 803,00 zł. Przekazano dotację w kwocie **1 498 803,00 zł** na przebudowę drogi powiatowej Strzeszkowice Duże – Krężnica Jara oraz **390 000,00** na budowę chodnika przy drodze Strzeszkowice – Radawczyk.

Kwota **199 173,06 zł** została przekazana na zwrot zabezpieczenia realizacji umowy pobranego od firmy, która miała realizować inwestycję drogową w Niedzwicy Kościelnej.

Rozdz. 60016 Drogi publiczne gminne.

Na wydatki związane z budową i utrzymaniem dróg gminnych zabezpieczono w budżecie gminy 3 985 424,06 zł. Wydatkowano **3 951 979,13 zł**.

W grupie wynagrodzenia i składki zaplanowano 2 500,00 zł. Wydatkowano **2 451,29 zł**.

Na wydatki na realizację zadań statutowych zaplanowano 624 717,06 zł. Wydatkowano kwotę **592 423,92 zł**. Największą pozycję tych wydatków stanowiły remonty dróg, na które przeznaczono **488 517,91 zł**.

Na inwestycje związane z przebudową dróg gminnych przeznaczono w budżecie gminy 3 358 207,00 zł. Poniesiono wydatki w kwocie **3 357 103,92 zł**. Zrealizowano m.in. następujące inwestycje :

- przebudowa drogi ul. Na Stawy w Niedzwicy Dużej - 881 939,04 zł
- przebudowa drogi ul. Krańcowa w Niedzwicy Dużej - 682 959,48 zł
- przebudowa drogi ul. Bednarzówka w Niedzwicy Dużej - 503 713,48 zł
- przebudowa drogi w m. Osmolice Kolonia - 462 905,60 zł
- przebudowa drogi ul. Topolowa w Niedzwicy Kościelnej - 376 999,99 zł
- przebudowa drogi ul. Zalesie w Niedzwicy Kościelnej - 352 392,33 zł

Rozdz. 60017 Drogi wewnętrzne.

Zaplanowano i wydatkowano **2 953,40 zł** na zakup gruntu pod drogę.

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa.

Rozdz.70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami.

Zaplanowano wydatki bieżące w kwocie 462 883,53 zł. Wydatki dotyczyły utrzymania nieruchomości gminnych, wykonania operatów podziałowych i ekspertyz szacunkowych.

W ciągu dwunastu miesięcy wydatkowano **341 251,40** zł. Największe grupy wydatków to:

- zakup energii w budynkach komunalnych - 137 287,34 zł,
- zakup usług remontowych - 84 568,08 zł,
- zakup usług pozostałych - 40 235,62 zł,
- opłaty i składki – 15 548,83 zł,
- podatek od nieruchomości – 10 982,00 zł,
- podatek VAT - 10 672,97 zł,

W grupie wydatków majątkowych zaplanowano kwotę 433 409,96 zł. W 2018 roku wypłacono **342 461,51** zł ,w tym: na wykup gruntów **259 039,44** zł, na utwardzenie placu przy UG **50 000,00** zł, na dostosowanie budynku na bibliotekę **23 684,07** zł.

Dział 710 Działalność usługowa.

Rozdz. 71004 Plany zagospodarowania przestrzennego.

Zaplanowano wydatki w kwocie 30 927,00 zł. Wydatki związane są z dokonywaniem zmian planu zagospodarowania przestrzennego. Wydatkowano **25 142,05** zł .

Rozdz. 71012 Zadania z zakresu geodezji i kartografii.

Kwotę wydatków 31 540,00 zł zaplanowano na: aktualizację map, prowadzenie postępowań o rozgraniczenie nieruchomości, oznakowanie ulic, wznowienie granic nieruchomości gminnych, odnowienia map ewidencji gruntów, tworzenie ewidencji budynków. Do końca roku wydatkowano 17 238,05 zł.

Rozdz. 71035 Cmentarze.

Zaplanowano i zrealizowano wydatki w kwocie **2 644,50** zł na bieżące utrzymanie cmentarzy i mogił.

Dział 720 Informatyka.

Rozdz. 72095 Pozostała działalność.

Na zapewnienie trwałości zrealizowanego we wcześniejszych latach projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu” gmina zabezpieczyła środki w kwocie 29 386,00 zł. Wypłacono **28 949,71** zł na zapewnienie dostępu do internetu podmiotom objętych projektem oraz naprawy i konserwacje sprzętu.

Dział 750 Administracja publiczna.

Rozdz. 75020 Starostwa powiatowe.

Podjęta została uchwała dotycząca pomocy dla Starostwa Powiatowego na utrzymanie w Gminie Niedrzwica Duża Filii Wydziału Komunikacji, Transportu i Drogownictwa w kwocie **34 104,00** zł. Dotację przekazano w zaplanowanej kwocie.

Rozdz. 75022 Rady gmin.

W grupie wydatków bieżących zaplanowano kwotę 105 310,00 zł na obsługę rady. Środki te przeznaczone są na diety dla radnych i ryczałt dla Przewodniczącego Rady, obsługę prawną Rady Gminy oraz zakup materiałów na sesje i komisje. Wydatkowano 97 623,30 zł.

Rozdz. 75023 Urzędy gmin.

Wynagrodzenia i składki zostały zaplanowane w kwocie 2 729 407,00 zł. Wydatkowano w ciągu roku **2 576 101,68** zł .

W grupie wydatki na realizację zadań statutowych zaplanowano 432 207,43 zł. Do 31 grudnia wydatkowano **401 326,80** zł . Na wydatki te zasadniczy wpływ miały: zakup usług, pozostałych **142 97182** zł, zakup materiałów i wyposażenia **84 261,95** zł, odpis na ZFŚS w kwocie **54 507,43** zł, zakup energii **52 189,98** zł, wpłaty na PFRON **19 471,00** zł, szkolenia pracowników **15 033,04** zł, opłaty i składki **15 140,42** zł. W grupie świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano 10 000,00 zł. Zrealizowano wydatki na kwotę **8 176,46** zł. Dotyczyły one głównie wypłaty ekwiwalentów i dopłat do zakupu okularów.

Rozdz. 75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki na promocję określono w planie w kwocie 94 808,61 zł. W ciągu 2018 roku zrealizowano wypłaty na kwotę **87 771,35** zł. Na zakup usług pozostałych wydatkowano **33 585,18** zł. Zakupiono materiały i wyposażenie na kwotę **37 314,89** zł, na nagrody na konkursy przeznaczono **5 953,69** zł.

Rozdz. 75085 Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego.

Od 2018 r. obsługę księgową placówek oświatowych i, ośrodka pomocy społecznej oraz instytucji kultury prowadzi Samorządowe Centrum Usług Wspólnych. Na funkcjonowanie CUW zaplanowano 321 246,00 zł. Zrealizowane zostały wydatki w kwocie **317 207,28** zł.

Rozdz. 75095 Pozostała działalność.

Wynagrodzenia i składki zaplanowano w kwocie 74 612,00 zł. Wydatkowano **65 894,00** zł na wynagrodzenia sołtysów za dostarczanie korespondencji oraz z tytułu inkasa podatków.

Wydatki pozostałe zostały określone w kwocie 46 219,00 zł. Wypłacono **41 922,21** zł, głównie na usługi pocztowe za dostarczanie korespondencji podatkowej.

Diety dla sołtysów za udział w sesjach i komisjach zaplanowano w kwocie 15 450,00 zł. Wydatkowano **10 640,00** zł.

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.

Rozdz. 75405 Komendy powiatowe Policji.

Zabezpieczono w budżecie **5 000,00** zł i przekazano pomoc finansową dla Policji.

Rozdz. 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej.

Przekazano **20 000,00** zł na dofinansowanie kosztu zakupu samochodu dla PSP w Bełżycach.

Rozdz. 75412 Ochotnicze straże pożarne.

W grupie wynagrodzenia i składki zaplanowano 38 660,00 zł. Wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i składek na ubezpieczenia gminnego komendanta i konserwatorów sprzętu strażackiego wyniosły **38 221,65** zł.

Wydatki na realizację zadań statutowych to kwota 235 885,19 zł. Zrealizowano wypłaty w kwocie **233 920,42** zł. Z kwoty tej **121 695,97** zł wydatkowano na zakup paliwa i materiałów, **61 309,92** zł stanowiły koszty remontów, **14 100,96** zł na zakup usług pozostałych, **20 147,73** zł na zakup energii, **5 370,00** zł na okresowe badania strażaków oraz **11 295,84** zł na opłaty i składki .

Świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano i zrealizowano za kwotę **40 796,16** zł. W wydatki dotyczyły ekwiwalentów dla strażaków związane m.in. z udziałem w akcjach ratowniczych .

Wydatki inwestycyjne zaplanowano w wysokości 29 000,00 zł, z przeznaczeniem na termomodernizację budynku OSP w Krężnicy Jarej. Wypłacono **29 000,00** zł.

Rozdz. 75421 Zarządzanie kryzysowe.

Rezerwa na zarządzanie kryzysowe na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła **1 465,04** zł.

Dział 757 Obsługa długu publicznego.

Rozdz. 75702 Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jst.

Na obsługę kredytów i pożyczek zaplanowano w 2018 roku 141 111,00 zł. Wydatki z tego tytułu zamknęła kwota **138 402,31** zł.

Dział 758 Różne rozliczenia.

Rozdz. 75818 Rezerwy ogólne

Na dzień 31 grudnia 2018 suma utworzonych rezerw wynosiła **1 000,00** zł.

Dział 801 Oświata i wychowanie.

Rozdz. 80101 Szkoły podstawowe.

Zaplanowana została dotacja na utrzymanie szkół podstawowych prowadzonych przez stowarzyszenia w kwocie 1 013 850 zł. Przekazano stowarzyszeniom tytułem dotacji kwotę **1 010 692,62** zł.

Wynagrodzenia i składki dla szkół podstawowych prowadzonych przez gminę zostały zaplanowane w kwocie 6 407 789,00 zł. Wyplacono **6 381 198,21** zł.

Wydatki na realizację zadań statutowych określono na kwotę 1 154 320,60 zł. Wydatkowano **1 149 299,17** zł. Największe pozycje w tej grupie stanowiły: odpisy na ZFŚS **383 873,00** zł, zakup energii **229 375,72** zł, zakup usług pozostałych **209 427,84** zł, zakup materiałów **128 541,64** zł.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano w kwocie 291 786,00 zł. Wydatkowano **289 233,23** zł na wypłatę zasiłków wiejskich i mieszkaniowych dla nauczycieli oraz ekwiwalenty pieniężne.

Rozdz. 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych.

Dotacje dla stowarzyszeń na prowadzenie oddziałów przedszkolnych zaplanowano w kwocie 270 310,00 zł. W ciągu dwunastu miesięcy przekazano **269 149,88** zł.

Na wynagrodzenia i składki zabezpieczono kwotę 234 360,00 zł. Wydatkowano w ciągu roku **232 960,99** zł.

Wydatki na realizację zadań statutowych ustalono na kwotę 73 014,00 zł. Zrealizowano wydatki w kwocie **65 693,89** zł, z tego: 19 121,09 zł przeznaczono na zakup energii, 11 816,00 zł wyniosły odpisy na fundusz socjalny, 33 557,50 zł zwrot kosztów uczęszczania dzieci do oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez inne gminy.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano w kwocie 14 600,00 zł, wydatkowano **14 034,94** zł na dodatki wiejskie i mieszkaniowe.

Rozdz. 80104 Przedszkola.

Na terenie gminy funkcjonują dwa przedszkola publiczne i jedno prywatne. Ponadto zaplanowano środki finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego prowadzących przedszkola, do których uczęszczają dzieci z terenu gminy Niedzwica Duża. Ogółem na przedszkola zaplanowano kwotę 2 280 231,00 zł. W ciągu dwunastu miesięcy poniesiono koszty w kwocie **2 231 344,39** zł, z tego: na przedszkola prowadzone przez gminę 1 899 209,95 zł, dla innych jednostek samorządu terytorialnego 249 148,15 zł i dla przedszkola prywatnego 82 986,29 zł.

Rozdz. 80106 Inne formy wychowania przedszkolnego.

Na funkcjonowanie punktów przedszkolnych zaplanowano kwotę 583 013,00 zł. W ciągu roku wyplacono **578 817,07** zł. Największa grupa wydatków to wypłata wynagrodzeń i pochodnych, które wyniosły 492 472,08 zł.

Rozdz. 80110 Gimnazja.

Na funkcjonowanie gimnazjów zaplanowano 3 119 807,00 zł, wydatkowano **3 103 029,26** zł.

Podstawową grupę wydatków stanowiły wynagrodzenia i składki. Ich wysokość w skali roku ustalono na 2 773 852,00 zł. Zrealizowano wydatki w kwocie **2 764 157,19** zł.

Wydatki na realizację zadań statutowych zostały zaplanowane w kwocie 194 956,00 zł. Zrealizowano wydatki w kwocie **192 745,95** zł. Najważniejsze rodzaje wydatków w tej grupie to: odpis na ZFŚS 106 411,00 zł i zakup energii 55 873,34 zł.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano na kwotę 150 999,00 zł. Wyplacono **146 126,12** zł na dodatki wiejskie i mieszkaniowe nauczycieli.

Rozdz. 80113 Dowożenie uczniów do szkół.

Na rok 2018 w budżecie została przeznaczona na dowożenie uczniów do szkół kwota 215 971,00 zł. Wydatkowano **207 782,19** zł.

Rozdz. 80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli.

Wydatki na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli zostały zaplanowane w kwocie 34 196,00 zł. Zrealizowano wydatki na kwotę **19 623,36** zł.

Rozdz. 80148 Stołówki szkolne.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna stołówka szkolna w Niedrzwicy Dużej.

Na wynagrodzenia i składki zaplanowano 181 756,00 zł. W okresie styczeń-grudzień 2018 r. wydatkowano **181 699,09** zł.

Wydatki na realizację zadań statutowych ustalono na kwotę 5 929,00 zł. Wydatki za rok 2018 roku zamknęły się kwotą **5 928,30** zł.

Rozdz. 80149 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i innych formach wychowania przedszkolnego.

Zaplanowano dotacje dla przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na kwotę 28 110,00 zł. Przekazano **22 829,44** zł dla przedszkola prywatnego.

Rozdz. 80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych.

Dotacje dla szkół podstawowych prowadzonych przez stowarzyszenia, na specjalną organizację nauki zaplanowano na kwotę 146 780,00 zł. Przekazano w ciągu dwunastu miesięcy **145 292,26** zł.

Wydatki w tym rozdziale w szkołach prowadzonych przez gminę zaplanowano w kwocie 420 040,00 zł. Wyplacono **419 959,94** zł.

Rozdz. 80152 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach i klasach dotychczasowego gimnazjum.

Zaplanowano wydatki w kwocie 102 924,00 zł. Wyplacono **96 924,00** zł.

Rozdz. 80195 Pozostała działalność.

Zaplanowano wydatki w kwocie 31 259,00 zł. Wyplacono **29 128,73** zł. Wydatki dotyczyły utrzymania boiska „Orlik” w Niedzwicy Dużej.

Dział 851 Ochrona zdrowia.

Zaplanowano i zrealizowano wydatki w kwocie **3 000,00** zł. Zakupiono bilety i zorganizowano przejazd na program „NIEĆPA 2018” dla uczniów szkół podstawowych oraz zakupiono materiały profilaktyczno-edukacyjne z zakresu narkomanii.

Rozdz. 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Środki na wydatki w kwocie 142 748,00 zł pochodzą z wpłat na zezwolenia alkoholowe. Wydatki realizowane były zgodnie z preliminarzem realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2018 roku. Wynagrodzenia i składki zaplanowano na kwotę 33 374,00 zł . Wydatkowano **33 373,62** zł. Gminna komisja odbyła 28 posiedzeń, zaopiniowała 5 wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Wezwano 117 osób celem przeprowadzenia rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, skierowano do sądu 12 wniosków o leczenie odwykowe, uzyskano 21 opinii lekarza biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Opłacono wynagrodzenie psychologa i terapeuty uzależnień zatrudnionego w punkcie konsultacyjnym oraz biegłego psychologa za wydanie opinii.

Zaplanowano na kwotę 63 255,00 zł dotacje. Przekazano siedem dotacji w łącznej kwocie **63 255,00** zł, z przeznaczeniem na realizację projektów.

Wydatki na realizację zadań statutowych zaplanowano na kwotę 46 119,00 zł. W ciągu roku wydatkowano **44 765,37** zł. Wydatki dotyczyły zakupu materiałów i nagród do realizacji zadań profilaktycznych oraz opłat związanych z obsługą Gminnej Komisji Profilaktyki.

Nadwyżka dochodów zostanie wykorzystana w roku 2019.

Dział 852 Pomoc społeczna.

Rozdz. 85202 Domy pomocy społecznej.

Na pokrycie kosztów pobytu szesnastu podopiecznych w domach pomocy społecznej zaplanowano wydatki w kwocie 370 567,00 zł. Wydatkowano **369 607,91** zł.

Rozdz. 85203 Ośrodki wsparcia.

Na rok 2018 zaplanowano wydatki na kwotę 9 000,00 zł. Do 31 grudnia wyplacono **8 250,00** zł za pobyt podopiecznego w schronisku .

Rozdz. 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wydatki ustalono na kwotę 10 100,00 zł. Wydatkowano **9 649,89** zł. Przygotowano ulotkę informacyjno-edukacyjną oraz zakupiono materiały informacyjne, które zostały

wykorzystane na pikniku rodzinnym, pod hasłem „ Radośnie i bezpiecznie z rodziną”. W ciągu roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 28 Niebieskich Kart.

Rozdz. 85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji.

Zaplanowano wydatki w kwocie 16 700,00 zł. W ciągu roku wydatkowano **15 453,83** zł. Opłacono składki za 32 podopiecznych pobierających zasiłki stałe.

Rozdz. 85214 Zasiłki i okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Zaplanowano wydatki na kwotę 143 140,00 zł, zrealizowano **140 284,52** zł.

Zasiłki okresowe wypłacono 30 osobom w łącznej kwocie **76 675,33** zł. Ponadto 70 osób otrzymało zasiłki celowe, na które przeznaczono łącznie **59 247,18** zł .

Sprawiono pochówek podopiecznego za kwotę **4 362,01** zł.

Rozdz. 85215 Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe zaplanowano na kwotę 7 408,00 zł . Do 31 grudnia 2018 roku wypłacono **7 407,59** zł. Dodatki przekazano czterem osobom.

Rozdz. 85216 Zasiłki stałe.

Zaplanowano wypłatę świadczeń na kwotę 184 000,00 zł. W ciągu dwunastu miesięcy zrealizowano wydatki w kwocie **179 685,90** zł. Zasiłki otrzymało 35 osób.

Rozdz. 85219 Ośrodki pomocy społecznej

Na funkcjonowanie ośrodka pomocy społecznej zaplanowano 621 028,00 zł. Na realizację zadań OPS-u uzyskano **145 520,00** zł z dotacji z budżetu Wojewody, pozostała kwota to środki własne gminy. Zrealizowano wydatki w kwocie **588 434,99** zł.

Wynagrodzenia i składki zostały ustalone na kwotę 503 820,00 zł. Wypłacono **492 569,37** zł. Z rozdziału tego finansowane są wynagrodzenia kierownika ośrodka, pracowników socjalnych, kierowcy i informatyka.

Wydatki na realizację zadań statutowych ośrodka to kwota 108 136,00 zł. W ciągu roku wydatkowano **87 135,37** zł. Największe pozycje w tej grupie wydatków stanowiły: usługi remontowe 23 080,38 zł, zakup usług pozostałych 13 464,90 zł, odpisy na ZFŚS 13 199,69 zł, zakup materiałów i wyposażenia 18 350,51 zł, zakup energii 6 626,62 zł.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano w kwocie 9 072,00 zł. Wydatki wyniosły **8 730,25** zł.

Rozdz. 85228 Usługi opiekuńcze.

Zaplanowano wydatki w kwocie 102 836,22 zł. Wydatkowano **101 430,46** zł. Wynagrodzenia i składki ustalono w planie rocznym na kwotę 97 216,22 zł, do

31 grudnia wydatkowano **95 896,14** zł, opłacono dwóch pracowników i trzech zleceniobiorców. Z usług korzystało 14 podopiecznych.

Wydatki na zadania statutowe: zaplanowano 5 320,00 zł , wydatkowano 5 308,67 zł z tytułu odpisu na ZFŚS i szkoleń pracowników.

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych zabezpieczono kwotę 300,00 zł. Wydatki wyniosły **225,65** zł.

Rozdz. 85230 Pomoc w zakresie dożywiania.

Plan wydatków na rok 2018 ustalono na kwotę 101 400,00 zł. Wyplacono **101 290,40** zł. Z tego: 65 090,40 zł przeznaczono na dożywianie dzieci w szkołach, przedszkolach, podopiecznych w ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych, 36 200,00 zł wyniosły zasiłki celowe na żywność, z których skorzystały 52 rodziny.

Rozdz. 85295 Pozostała działalność.

Na świadczenia za prace społecznie użyteczne wydatkowano **22 810,71** zł. Na rok 2018 zaplanowano 22 850,00 zł. W ramach prac społecznie użytecznych pracowało osiem osób bezrobotnych

Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza.

Rozdz. 85401 Świetlice szkolne.

Na prowadzenie świetlicy szkolnej w Niedrzwicy Dużej zaplanowano 3 181,00 zł. Wydatkowano **3 167,42** zł.

Wynagrodzenia i składki ustalono na 1533,00 zł. Wydatkowano **1 531,21** zł. Wydatki na realizację zadań statutowych ustalono na kwotę 1 648,00 zł. Wydatki wyniosły **1 636,21** zł.

Rozdz. 85404 Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka.

Zaplanowano wydatki w kwocie 22 258,00 zł. W roku 2018 na wczesne wspomaganie wydatkowano **22 001,14** zł.

Rozdz. 85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym.

Kwotę 97 240,00 zł przeznaczono na wypłatę stypendiów o charakterze socjalnym. Wyplacono **97 225,14** zł.

Rozdz. 85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym.

Ze środków własnych gminy zaplanowano 10 000,00 zł i wyplacono **9 568,00** zł na stypendia za wyniki w nauce dla uczniów.

Dział 855 Rodzina

Rozdz. 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Zaplanowano wydatki związane ze ściąganiem należności od dłużników alimentacyjnych i świadczeń rodzinnych w kwocie 4 900,00 zł. Wyplacono **4 575,57** zł.

Rozdz. 85504 Wspieranie rodziny.

Plan wydatków na 2018 rok ustalono w kwocie 39 936,00 zł. Realizacja wyniosła **38 631,93** zł. Wyplacono wynagrodzenie asystenta rodziny oraz ryczałt samochodowy. Asystenturą objęto sześć dysfunkcyjnych rodzin.

Rozdz. 85508 Rodziny zastępcze.

Zaplanowano wydatki na kwotę 25 000,00 zł. Wydatki wyniosły **23 996,65** zł. Dokonano płatności za opiekę nad siedmiorgiem dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

Rozdz. 90002 Gospodarka odpadami.

Zaplanowano wydatki w kwocie 1 010 380,00 zł. Poniesione zostały nakłady w kwocie **994 168,95** zł. Firmie zajmującej się wywozem śmieci wyplacono 928 208,00 zł, wynagrodzenia i składki wyniosły 88 570,57 zł, odpis na fundusz socjalny pracowników obsługujących gospodarkę odpadami 2 371,32 zł, koszty pozyskania zaległych płatności 746,26 zł, szkolenia pracowników 300,00 zł. Wpływy z opłaty za wywóz odpadów nie zabezpieczyły kosztów obsługi zadania. Gmina część kosztów pokryła z dochodów własnych.

Rozdz. 90003 Oczyszczanie miast i wsi.

W grupie wydatków na realizację zadań statutowych zabezpieczono kwotę 52 012,87 zł. W 2018 roku wydatkowano **23 258,56** zł. Wydatki dotyczyły głównie wywozu śmieci z obiektów gminnych.

Rozdz. 90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach.

Na rok 2018 w budżecie gminy na utrzymanie zieleni zaplanowano 45 700,00 zł. Wydatkowano **44 533,08** zł. Wydatki dotyczyły posadzenia i utrzymania klombów kwiatowych, koszenia trawy na boiskach, placach i trawnikach gminnych, zakupu nawozów oraz części do kosiarek.

Rozdz. 90006 Ochrona gleby i wód podziemnych.

Na przeprowadzenie ekspertyz zaplanowano 10 000,00 zł. W 2018 roku nie poniesiono wydatków

Rozdz. 90013 Schroniska dla zwierząt.

Zaplanowano 70 900,00 zł na odławianie bezdomnych psów, leczenie zwierząt i zbieranie padliny. Wyplacono **70 014,77** zł .

Rozdz. 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg.

Zaplanowano 483 000,00 zł na wydatki bieżące związane z oświetleniem drogowym. W 2018 roku wydatkowano **420 097,47** zł. Z kwoty tej 307 387,81 zł wypłacono za energię. Pozostała kwota obejmowała remonty i konserwacje urządzeń.

W grupie wydatków inwestycyjnych zaplanowano 658 091,00 zł. Wydatki wyniosły **613 430,55** zł i dotyczyły m.in.: budowy oświetlenia drogowego przy drodze powiatowej w Strzeszkowicach (354 930,43 zł), w Niedrzwicy Dużej ul. Górki (102 998,90 zł), w Krężnicy Jarej (59 228,61 zł) .

Rozdz. 90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska

Zaplanowano wydatki w kwocie 75 000,00 zł (w tym środki własne gminy 58 000,00 zł). W ciągu dwunastu miesięcy 2018 roku wydatkowano **57 000,00** zł na dotacje na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Rozdz. 90095 Pozostała działalność.

Na wynagrodzenie za pobór opłaty targowej realizowany przez Przedsiębiorstwo Komunalne "Nałęcz" Sp.z o.o. przeznaczono 37 500,00 zł. Wypłacono **35 199,97** zł.

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Rozdz. 92105 Pozostałe zadania w dziedzinie kultury.

Na dotacje na działania w zakresie kultury zaplanowano kwotę 43 600,00 zł. Dotacje dla podmiotów prowadzących działalność związanych z kulturą, wyłonionych w konkursie ofert zostały przekazane do końca roku w kwocie **42 600,00** zł.

Dotacje otrzymały:

- Fundacja „Dziupła” w Niedrzwicy Kościelnej	1 060,00 zł
- Stowarzyszenie Twórców Kultury „Czerwone Susły”w Krężnicy Jarej	2 600,00 zł
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Miejscowości Strzeszkowice	4 200,00 zł
- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „Spokojna Przystań”	7 900,00 zł
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy OSP w Niedrzwicy Kościelnej	7 600,00 zł
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Specjalnej Troski „Daszek”	2 000,00 zł
- Ochotnicza Straż Pożarna w Niedrzwicy Dużej	6 000,00 zł
- Stowarzyszenie Centrum Kobiet	1 900,00 zł
- Stowarzyszenie Społeczne CIS w Krężnicy Jarej	2 500,00 zł
- Fundacja „Ocalić Od Zapomnienia”	3 000,00 zł
- Klub Seniora Złota Jesień	1 000,00 zł
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Radawczyk	1 440,00 zł
- Stowarzyszenie Miłośników Tradycji Klepisko	1 400,00 zł

Kwotę 10 000,00 zł zaplanowano i przekazano na stypendia w dziedzinie kultury.

Rozdz. 92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby.

Zaplanowano w kwocie **485 000,00** zł dotację dla Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji. Wydatek zrealizowano.

Rozdz. 92116 Biblioteki.

Zaplanowano dotację dla bibliotek w łącznej kwocie 315 000,00 zł. W okresie od stycznia do grudnia przekazano **314 918,72** zł.

Dział 926 Kultura fizyczna i sport

Rozdz. 92601 Obiekty sportowe.

Wydatki bieżące zaplanowano na kwotę 18 000,00 zł. Wydatki wyniosły **17 955,46** zł.

Wydatki majątkowe określono w kwocie 21 800,00 zł. Poniesiono nakłady w kwocie **21 077,16** zł. Wykonano piłkochwyty na boisku w Czólnach za kwotę 9 377,16 zł, zakupiono wyposażenie siłowni w Niedrzwicy Kościelnej za 7 900,00 zł oraz przygotowano projekty Otwartych Stref Aktywności za kwotę 3 800,00 zł.

Rozdz. 92605 Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu.

Zaplanowano dotacje w kwocie 200 000,00 zł. Dotacje przekazywane były w transzach zgodnie z harmonogramem. Oferentom wybranym w konkursie ofert przekazano do 31 grudnia **200 000,00** zł. Dotacje otrzymały:

- Gminny Klub Sportowy „ORION” w Niedrzwicy Dużej	103 000,00 zł
- Ludowy Zespół Sportowy w Krężnicy Jarej	33 000,00 zł
- Stowarzyszenie HEKSA	58 000,00 zł
- Fundacja DZIUPLA	6 000,00 zł

W grupie świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano 5 000,00 zł. Wydatkowano **5 000,00** zł na stypendia sportowe.

II Programy finansowane z udziałem środków UE

Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo.

Rozdz. 01010 Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi.

Zaplanowano dwie inwestycje z dofinansowaniem ze środków unijnych.

Od 2017 roku gmina realizowała projekt pn. Poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Niedzwica Duża poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków. Na rok 2018 zaplanowano wydatki w kwocie 3 283 021,00 zł. Inwestycję zakończono za kwotę **3 283 020,28** zł. Otrzymano dofinansowanie ze środków RPO w kwocie 1 884 818,43 zł. Ostatni wniosek o płatność został złożony do Urzędu Marszałkowskiego. Pozostałą część dofinansowania w kwocie około 700 000 zł Gmina otrzyma w roku 2019.

Druga inwestycja to Przebudowa stacji uzdatniania wody wraz z budową sieci wodociągowej z przyłączami w m. Krężnica Jara, na którą przeznaczono

3 590 068,00 zł. Zadanie zrealizowano. Koszt inwestycji wyniósł **3 585 590,20** zł. Zadanie zostanie częściowo (w kwocie ok. 1 800 000 zł) dofinansowane ze środków PROW w roku 2019.

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa.

Rozdz.70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami.

Na realizację dwóch projektów w ramach Zintegrowanej Infrastruktury Technicznej zaplanowano wydatki majątkowe w kwocie 334 754,00 zł. W 2018 roku wypłacono na projekt Mobilny LOF **153 087,88** zł i **59 219,91** zł na "Poprawę spójności przestrzennej, społecznej i kulturalnej LOF poprzez rewitalizację".

Poniesiono też nakłady w kwocie **3 419,40** zł na rewitalizację budynku starej szkoły dla potrzeb działalności kulturalnej i społecznej w Strzeszkowicach Dużych. Na rok 2018 przeznaczono na ten cel **3 420,00** zł.

Dział 750 Administracja publiczna.

Rozdz. 75095 Pozostała działalność.

Na obsługę gminnego biura projektu Zintegrowana Infrastruktura Techniczna w ramach Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego przeznaczono kwotę 12 250,00 zł. Wydatki wyniosły **11 978,96** zł.

Rozpoczęto realizację projektu „E-gminy w Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym”, w którym Gmina Niedzwica Duża jest liderem. Zaplanowano wydatki inwestycyjne na rok 2018 w kwocie 354 123,00 zł. Poniesiono nakłady w kwocie **298 699,13** zł.

Dział 801 Oświata i wychowanie.

Rozdz. 80195 Pozostałe wydatki.

W ramach EFS realizowany jest projekt „Nowoczesne szkoły w Gminie Niedzwica Duża, który obejmuje lata 2017-2019. Na rok 2018 zaplanowano wydatki w kwocie 1 567 828,66 zł. Do 31 grudnia poniesiono nakłady w kwocie **1 241 558,74** zł. W projekcie uczestniczą szkoły podstawowe z terenu Gminy Niedzwica Duża.

Dział 852 Pomoc społeczna.

Rozdz. 85295 Pozostała działalność.

Ośrodek Pomocy Społecznej rozpoczął realizację dwuletniego projektu „Profesjonalny, efektywny, skuteczny OPS”. Zaplanowano na rok 2018 wydatki w kwocie 233 842,97 zł. Do 31 grudnia poniesiono nakłady na kwotę **231 276,17** zł.

Dział 855 Rodzina.

Rozdz. 85595 Pozostała działalność.

W roku 2018 trwała kontynuacja rozpoczętego w 2017 roku projektu „Zintegrowany system wsparcia rodziny”. Na rok 2018 zaplanowano wydatki w kwocie 22 185,00 zł. Wydatkowano **21 626,01** zł.

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

Rozdz. 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.

Na projekt „Odnawialne źródła energii w Gminie Niedrzwica Duża przeznaczono na rok 2018 wydatki bieżące na kwotę 840 000,00 zł oraz wydatki majątkowe w kwocie 10 722 404,00 zł. Poniesiono wydatki bieżące w kwocie **613 035,65** zł z tytułu zapłaconego podatku VAT od dotacji unijnej i wydatki majątkowe **10 672 189,56** zł.

Rozdz. 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg.

Realizowany był projekt „Budowa i modernizacja instalacji energooszczędnego oświetlenia ulicznego w Gminie Niedrzwica Duża”. Na inwestycję dofinansowaną w 85 % wydatków kwalifikowalnych netto zaplanowano na rok 2018 kwotę 25 498,00 zł. Zrealizowano wydatki w kwocie **25 497,50** zł. Zakończenie inwestycji o wartości ponad 2 mln zł i jej rozliczenie nastąpi w roku 2019.

III Wydatki na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami

Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo.

Rozdz. 01095 Pozostała działalność.

Na podstawie złożonych wniosków gmina otrzymała dotacje na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego dla rolników. Zaplanowano i zrealizowano wydatki w kwocie **458 341,80** zł, z tego: wynagrodzenia i składki związane z obsługą zadania 6 090,29 zł, wydatki bieżące na realizację zadań statutowych 452 251,51 zł. Zasadniczą grupę wydatków bieżących stanowiły wypłaty dla rolników, które wyniosły 449 354,70 zł.

Dział 750 Administracja publiczna.

Rozdz. 75011 Urzędy wojewódzkie.

Zgodnie z przyznaną dotacją z Urzędu Wojewódzkiego, zaplanowane zostały wydatki w kwocie 96 920,96 zł. W 2018 roku wydatki wyniosły **96 920,95** zł.

Dział 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa.

Rozdz. 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa.

Na prowadzenie aktualizacji list wyborców zaplanowano i zrealizowano wydatki w kwocie przyznanej dotacji wynoszącej **2 276,00** zł.

Rozdz. 75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda.

Na przeprowadzenie wyborów samorządowych zaplanowano kwotę 100 228,00 zł. Koszt wyborów wyniósł **95 125,67** zł.

Dział 801 Oświata i wychowanie

Rozdz. 80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

Na podstawie przyznanej dotacji zaplanowano na rok 2018 wydatki na zakup podręczników szkolnych na kwotę 136 315,17 zł. Wydatkowano **133 714,10** zł.

Dział 851 Ochrona zdrowia.

Rozdz. 85195 Pozostała działalność.

Zaplanowano wydatki w kwocie 400,00 zł. W okresie styczeń – grudzień wydatkowano **200,00 zł** na decyzje dotyczące świadczeń zdrowotnych..

Dział 852 Pomoc społeczna.

Rozdz. 85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji.

Zaplanowano wydatki w kwocie 73 150,00 zł, zrealizowano **72 608,68** zł. Opłacono składki zdrowotne dla 73 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna.

Rozdz. 85215 Dodatki mieszkaniowe

Na wypłatę dodatków energetycznych zaplanowano 498,73 zł. Świadczenie przekazano dla trzech osób. Wypłacono **260,27** zł.

Z tytułu obsługi wydatkowano **5,21** zł (plan 10,15 zł).

Rozdz. 85219 Ośrodki pomocy społecznej.

Wydatki na zadania zlecone zaplanowano w kwocie 5 184,00 zł. Wypłacono **5 178,33** zł. Zapłacono za opiekę nad osobą ubezwłasnowolnioną.

Dział 855 Rodzina

Rozdz. 85501 Świadczenia wychowawcze.

Wydatki na rok 2018 na realizację programu 500+ ustalono w kwocie 9 602 000,00 zł. Wydatkowano ogółem **9 516 390,32** zł.

Świadczenia wychowawcze dla 1096 rodzin (1780 dzieci) stanowiły koszt 9 356 064,01 zł.

Wynagrodzenia i pochodne, związane z obsługą programu wyniosły 97 189,15 zł.

Pozostałe wydatki stanowiły koszt 63 137,16 zł.

Rozdz. 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Na wypłatę świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych zaplanowana została w 2018 roku kwota 4 723 000,00 zł. Wydatki wyniosły **4 707 480,64** zł. Wypłacono świadczenia rodzinne i rodzicielskie dla 903 osób na kwotę **3 886 344,36** zł. W kwocie tej były zasiłki rodzinne dla 613 rodzin, zasiłki pielęgnacyjne dla 241 osób, świadczenia pielęgnacyjne skierowano do 55 osób, 25 zasiłków opiekuńczych i 115 zapomóg z tytułu urodzenia dziecka oraz 49 świadczeń rodzicielskich.

Wypłacono ponadto 15 rodzinom zasiłki dla opiekuna na kwotę 84 476,30 zł.

Składki emerytalno –rentowe za 80 świadczeniobiorców wyniosły 210 274,82 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 64 rodzin stanowiły koszt 393 612,68 zł.

Wypłacono jedno świadczenie „Za życiem” na kwotę 4 000,00 zł.

Zrealizowano również koszty obsługi programu w wysokości 3% przyznanej dotacji.

Rozdz. 85503 Karta Dużej Rodziny.

Na realizację programu Karta Dużej Rodziny została zaplanowana kwota 560,00 zł. Gmina poniosła wydatki w kwocie **457,68** zł. Wydano 335 kart KDR.

Rozdz. 85504 Wspieranie rodziny.

Zaplanowano wydatki na zadanie zlecone w kwocie 539 730,00 zł. Wydatki wyniosły **538 780,00** zł. Zrealizowano 1738 świadczeń na kwotę **521 400,00** zł w ramach programu Dobry start 300+.

IV Wydatki na zadania wykonywane na mocy porozumienia z organami administracji

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Rozdz. 75495 Pozostała działalność.

Gmina otrzymała dotację z funduszu sprawiedliwości na zakup sprzętu ratowniczego. Zaplanowano i zrealizowano wydatki na kwotę **38 027,10** zł. Zakupiony sprzęt został przekazany jednostkom OSP.

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

Rozdz. 90002 Gospodarka odpadami.

Zaplanowano w ramach dotacji z WFOŚiGW przedsięwzięcie pn. „Demontaż, transport i unieszkodliwianie pokryć dachowych zawierających azbest z obiektów znajdujących się na terenie Gminy Niedzwica Duża” wydatki na kwotę 30 000,00 zł. Zrealizowano zadanie za kwotę **27 907,45** zł.

Rozdz. 90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach.

Na realizację projektu „Prace leczniczo-pielęgnacyjne drzewostanu na terenie Gminy Niedzwica Duża” zaplanowano wydatki w kwocie 24 000,00 zł. Wydatki wyniosły **23 662,00** zł.

Rozdz. 90095 Pozostała działalność.

Na realizację projektu „Edukacja ekologiczna w Gminie Niedrzwica Duża” zaplanowano 10 555,00 zł. Na przeprowadzenie konkursów, organizację wycieczki oraz wydanie kalendarzy wydatkowano **10 281,33 zł.**

VI Wydatki na realizację zadań przyjętych od innych jst

Dział 750 Administracja publiczna

Rozdz. 75020 Starostwa powiatowe.

W ramach zawartego porozumienia ze Starostwem Powiatowym w Lublinie, środki pochodzące z dotacji na częściowy udział w kosztach realizacji zadań w zakresie geodezji zostały przeznaczone na wynagrodzenia i składki.

Zaplanowano wydatki 23 178,00 zł. Zgodnie z otrzymaną dotacją wydatkowano **23 178,00 zł.**

3. Planowana i wykonana kwota deficytu lub nadwyżki oraz planowane i wykonane przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego

Uchwałą Nr III/15/18 Rady Gminy Niedrzwica Duża z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej gminy na 2018 r, - zaplanowano deficyt budżetowy w kwocie 10 242 391,75 zł. Realizacja budżetu za 2018 zakończyła się deficytem budżetowym na kwotę **9 013 952,43 zł.**

Przychody określone na kwotę 11 587 555,80 zł, zrealizowano w wysokości **10 185 927,62 zł.** Składały się na nie wolne środki na koniec roku poprzedniego w kwocie 2 185 927,62 zł, kredyt zaciągnięty w Banku Gospodarstwa Krajowego na kwotę 6 000 000,00 zł oraz pożyczka z WFOŚiGW na kwotę 2 000 000,00 zł .

Rozchody zaplanowano w kwocie 1 345 164,05 zł. Dokonano spłat rat kredytów i pożyczek na łączną kwotę **1 281 164,05 zł.** Udzielono pożyczki dla organizacji pozarządowej na kwotę **64 000,00 zł.**

Zadłużenie gminy na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosło 11 862 000,00 zł.

4. Sprawozdanie z wykonania planu wydzielonych rachunków przez oświatowe jednostki budżetowe

Rada Gminy Niedrzwica Duża Uchwałą Nr XLIII/279/10 z 12 sierpnia 2010 roku określiła jednostki, które mogą od 1 stycznia 2011 roku tworzyć rachunki dochodów własnych, źródła dochodów i ich przeznaczenie oraz zasady funkcjonowania rachunków.

W 2018 roku rachunki dochodów własnych prowadziły następujące jednostki budżetowe :

<i>Nazwa jednostki</i>	<i>Uzyskany dochód w zł</i>
- Przedszkole w Niedrzwicy Dużej	145 198,94
- Przedszkole w Niedrzwicy Kościelnej	81 061,59
- Szkoła Podstawowa w Krężnicy Jarej	93 953,07
- Szkoła Podstawowa w Strzeszkowicach	77 111,44
- Szkoła Podstawowa w Niedrzwicy Dużej	169 632,98
- Szkoła Podstawowa w Niedrzwicy Kościelnej	46 841,27
- Szkoła Podstawowa w Czólnach	87 136,51
- Szkoła Podstawowa w Sobieszczanach	33 259,68

W planie finansowym ustalono łączną kwotę dochodów i wydatków w wysokości 776 500,00 zł. Zrealizowane zostały dochody na kwotę **734 195,48** zł. Z uzyskanych dochodów zrealizowano wydatki na kwotę **732 518,19** zł. Niewykorzystana kwota **1 677,29** zł została zwrócona do gminy. Największą pozycją wydatków był zakup żywności 489 562,18 zł .

5. Informacja o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć

Kwota długu Gminy Niedzwica w ciągu ostatnich lat zmniejszała się i wynosiła na koniec roku :

2014	8 484 391,00 zł
2015	7 464 520,00 zł
2016	6 409 164,05 zł
2017	5 143 164,05 zł

W roku 2018 nastąpił wzrost zadłużenia i na 31 grudnia 2018 wyniosło ono 11 862 000,00 zł.

Wzrost spowodowany był realizacją wielu inwestycji, w tym współfinansowanych ze środków unijnych.

Gmina otrzymała dofinansowanie ze środków RPO na realizację inwestycji „Odnawialne źródła energii w Gminie Niedzwica Duża, którego realizacja obejmuje lata 2017 - 2018. Wartość kosztorysowa zadania wynosiła 12 094 712,00 zł. Zadanie zostało zakończone. Do 31.12 2018 nie został rozliczony ostatni wniosek o płatność.

Zrealizowano inwestycję „Poprawa stanu gospodarki wodno – ściekowej na terenie aglomeracji Niedzwica Duża”. Łączny koszt zadania to 4 803 157,50 zł. Również ta inwestycja nie uzyskała do końca roku całości dofinansowania.

Zakończono realizację dofinansowanego ze środków PROW zadania p.n. Budowa ujęcia wody i sieci wodociągowej w Krężnicy Jarej. Koszt inwestycji wynosił 4 300 000,00 zł. Środki unijne Gmina otrzyma w roku 2019.

W roku 2018 rozpoczęto realizację dwuletniego projektu „Profesjonalny, efektywny, skuteczny OPS. Koszt zadania wynosi 420 872,19 zł.

Realizowane jest porozumienie gmin Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. W ramach tego zadania Gmina Niedzwica Duża uczestniczy w realizacji trzech projektów :

- „E-gminy w Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym”,
- „Mobilny LOF”,
- „Poprawa spójności przestrzennej, społecznej i kulturowej LOF”.

Podpisano umowy na dofinansowanie następujących inwestycji :

- „Rozbudowa oczyszczalni ścieków obsługującej aglomerację Niedzwica Duża”
- „Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Niedzwica Duża”.

W 2018 roku trwała realizacja projektu „Budowa i modernizacja instalacji energooszczędnego oświetlenia ulicznego w Gminie Niedzwica Duża”. Zakończenie i rozliczenie zadania nastąpi w roku 2019. Koszt ogólny zadania wyniesie 2 503 981,00 zł.

W ramach wydatków bieżących realizowany jest projekt „Nowoczesne szkoły w Gminie Niedzwica Duża”. Koszt całkowity zadania na lata 2017- 2019 ustalono na kwotę 2 095 305,77 zł. Projekt finansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rozliczanie kolejnych transz odbywa się w okresach kwartalnych.

Gmina realizuje też wieloletnie umowy ze środków własnych.

Rozpoczęto budowę budynku szkoły w Niedzwicy Dużej. Realizację inwestycji zaplanowano na lata 2018- 2019. Rozliczenie nastąpi w drodze wykupu wierzytelności. Inwestycja finansowana będzie przez BGK.

Realizowana była umowa zawarta na okres XI. 2017 - X .2018 oraz rozpoczęta kolejna umowa na okres XI. 2018 – X 2019. Umowy dotyczą gospodarowania odpadami.

Wieloletni charakter ma również realizacja zadań własnych gminy w zakresie dostarczania energii (cena ustalona w wyniku przetargu) oraz transportu zbiorowego (umowa jest corocznie aneksowana).

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Infrastruktura komunalna

1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

1) Sieć wodociągowa

4 października 2018 r. zakończono realizację inwestycji p.n. „Przebudowa stacji uzdatniania wody wraz z budową sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Krężnica Jara gmina Niedzwica Duża” współfinansowanej ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 typu „Gospodarka wodno- ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” wykonano:

- a. sieć wodociągową wraz odgałęzieniami do działki Użytkownika/Właściciela o łącznej długości 7199 m i wartości robót budowlanych **1 648 215,10** zł. Wykonanie sieci umożliwiło przyłączenie 127 posesji do sieci wodociągowej.
- b. przebudowę stacji uzdatniania wody i ujęcia wody o wartości robót budowlanych **1 759 000,00** zł.

2) Sieć kanalizacji sanitarnej

31 sierpnia 2018 r. zakończono realizację inwestycji p.n. „Poprawa stanu gospodarki wodno - ściekowej na terenie aglomeracji Niedzwica Duża poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków oraz modernizację elementów sieci wodociągowej” w ramach Działania 6.4 Gospodarka wodno – ściekowa Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 wykonano sieć kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami o łącznej długości 9512,20 m i wartości robót budowlanych **4 753 637,60** zł. Wykonanie inwestycji dało możliwość podłączenia się do sieci ok. 144 posesji

Środowisko

1) Plan gospodarki niskoemisyjnej

a) Oświetlenie ulic

W lutym 2019 r. zakończona została realizacja projektu pn. Budowa i modernizacja instalacji energooszczędnego oświetlenia ulicznego w Gminie Niedzwica Duża, współfinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, Oś priorytetowa 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna, działanie 5.5 Promocja niskoemisyjności w ramach, którego zostało wymienionych z 922 lampy sodowe na oprawy oświetleniowe uliczne typu LED i zmodernizowanych 76 punktów sterownia oświetleniem. Wartość robót budowlanych **2 214 000,00** zł.

b) 2. OZE

- Projekt I - „Odnawialne źródła energii w Gminie Niedrzwica Duża”

Współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej VI Działanie 6.2 Energia przyjazna środowisku”

Termin realizacji inwestycji(montaż): styczeń-listopad 2018 r.

Instalacje solarne moc 2,72kW – 175 kpl.

Instalacje solarne moc 3,36kW – 422 kpl.

Kocioł na biomasę moc 25kW – 60 kpl.

Wartość robót budowlanych **6 517 540,00 zł**

- Projekt II - „Odnawialne źródła energii w Gminie Niedrzwica Duża cz. II”

Współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej VI Działanie 6.2 Energia przyjazna środowisku”

Termin realizacji inwestycji(montaż): styczeń-listopad 2018 r.

Instalacje solarne moc 2,72kW – 127 kpl.

Instalacje solarne moc 3,36kW – 247 kpl.

Kocioł na biomasę moc 25kW – 30 kpl.

Wartość robót budowlanych **3 976 110,00 zł**

- Instalacja fotowoltaiczna

W lipcu 2018 r. zamontowano 35 paneli fotowoltaicznych o mocy 30 kWp na oczyszczalni ścieków w Niedrzwicy Dużej o łącznej wartości **149 619,66 zł**. Zadanie to było współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Program ochrony środowiska

1) Gospodarka ściekowa

W lutym 2018 r. dokonano rozbudowy oczyszczalni ścieków o miejsce składowania osadu o wartości robót budowlanych **356 242,68 zł**. Inwestycja była finansowana ze środków własnych oraz z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Budynek o wymiarach 7x8x m i wysokości 6 m

W 2018 r. do Urzędu Gminy mieszkańcy zgłosili zamiar rozpoczęcia pracy 32 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gospodarka odpadami

W 2018 r. od mieszkańców Gminy Niedzwica Duża odebrano łącznie 1622,145 Mg odpadów komunalnych z czego:

Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 271,720
inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	175,380
opakowania ze szkła	137,760
tworzywa sztuczne	1,300
papier i tektura	0,570
szkło	0,340
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,020
inne odpady nieulegające biodegradacji	22,760
odpady wielkogabarytowe	0,070
opakowania z tworzyw sztucznych	2,565
opakowania z papieru i tektury	3,400
zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	4,76
odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (popiół)	1,500

Do Punktu Selektywnego Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego w Niedzwicy Dużej ul. Górki 43A mieszkańcy gminy przekazali łącznie 493,099 Mg odpadów z czego:

Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,780
opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	4,500
zużyte opony	14,317
odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	79,680

zmieszane odpady z betonu gruzu ceglanego	101,420
materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	8,274
urządzenia zawierające freony	10,019
farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	4,120
farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,320
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	9,915
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	10,577
odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (popiół)	73,860
odpady wielkogabarytowe	127,970
papier i tektura	6,530
lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,017
baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,080
odpady ulegające biodegradacji	40,720

W 2018 r. w gminie osiągnięto 42,98 % poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Gmina Niedrzwica Duża otrzymała dotacje w wys. **27 907,45** zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na usuwanie wyrobów zawierających azbest. W skład zadań wchodził demontaż, pakowanie, załadunek oraz transport na składowisko. Łącznie zostało usuniętych 93,720 Mg materiałów zawierających azbest.

Utrzymanie terenów zieleni

W 2018 r. prowadzono zabiegi leczniczo-pielęgnacyjne drzewostanu na terenie Gminy Niedrzwica Duża na kwotę **16 570,00** zł oraz dokonano nasadzenia w Niedrzwicy Kościelnej w ramach tworzenia terenów zieleni w kwocie **7 092,00** zł. Oba te zadania były finansowane ze środków własnych gminy oraz dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Wnioski z ostatniego raportu z realizacji

Planowana budowa infrastruktury ochrony środowiska w gminie Niedzwica Duża na 2018 r.

L.p.	Planowany zakres rzeczowy	Szacowane nakłady finansowe (tys. zł.)	Przewidywany termin realizacji	Źródła finansowania	Efekt
1	Wymiana 922 opraw oświetlenia drogowego na energooszczędne na terenie gminy Niedzwica Duża	2 534,9	Październik 2018	Środki własne, RPO WWL 2014-2020	Zrealizowano
2	Montaż paneli fotowoltaicznych na oczyszczalni ścieków w ilości 35 paneli i mocy 30 kWp	144,7	Lipiec 2018	Środki własne, RPO WWL 2014-2020	Zrealizowano
3	Dostawa i montaż 974 instalacji solarnych w budynkach mieszkalnych	10 048,3	Listopad 2018	Środki własne, RPO WWL 2014-2020	Zrealizowano
4	Dostawa i montaż 90 kotłów na biomasę	1 284,9	Październik 2018	Środki własne, RPO WWL 2014-2020	Zrealizowano
5	Rozbudowa oczyszczalni ścieków o reaktor biologiczny o przepustowości 250 m ³ /d	2 000	Listopad 2019	Środki własne, RPO WWL 2014-2020	Nie zrealizowano
6	Rozbudowa oczyszczalni ścieków o miejsce składowania osadu-budynek o wymiarach 7x8x m wys 6 m	301,9	Luty 2018	Środki własne, RPO WWL 2014-2020	Zrealizowano
7	Docieplenie ścian zewnętrznych na pow. 376 m ² i stropów o pow. 166 m ² budynku biblioteki w Niedzwicy Dużej	95	Październik 2018	Środki własne, pożyczka WFOŚiGW	Nie zrealizowano

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY NIEDRZWICA DUŻA

Sporządzona na podstawie art. 267 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r.

o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 poz.2077z późn. zm.).

1. Stan posiadania¹

1) Grunty

Powierzchnia gruntów stanowiących zasób nieruchomości gminy wynosi 126,9101² ha, powierzchnię tą stanowią grunty położone w 20 miejscowościach;

- Borkowizna – 1,76 ha
- Czółna – 4,99 ha
- Krebsówka – 3,07 ha
- Krężnica Jara – 13,2572 ha
- Trojaczkowice – 0,6998 ha
- Majdan Sobieszczański – 0,70 ha
- Marianka – 2,2816 ha
- Niedrzwica Duża – 36,3903 ha
- Niedrzwica Kościelna – 26,8522 ha
- Niedrzwica Kościelna Kolonia – 2,9202 ha
- Osmolice Kolonia – 1,6377 ha
- Radawczyk – 6,4076 ha
- Radawczyk Kolonia Pierwsza – 0,6287
- Sobieszczany – 4,9455 ha
- Sobieszczany Kolonia – 3,4894 ha
- Strzeszkowice Małe – 0,9293 ha
- Strzeszkowice Duże – 9,4734 ha
- Tomaszówka – 2,139 ha
- Warszawiaki – 3,31 ha
- Załucze – 1,0282 ha

Dane o wartości gruntów

Lp.	Rodzaje gruntów (grupy zgodnie z ewidencją księgową)	Prawo własności		Inne niż własność prawa majątkowe + posiadanie	
		Ilość ³ [w ha.]	Wartość księgową [w zł]	Ilość [w ha.]	Wartość [w zł]
1.	Użytki rolne, w tym:	0,0112		-	
	- grunty orne	0,0112	6315,88		
2.	Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	127,1881 ³			
	- tereny mieszkaniowe	0,5241	166302		
	- tereny przemysłowe	4,3727	811406		
	- inne tereny zabudowane	5,97	842866		

	- zurbanizowane tereny niezabudowane	1,4425	190030,85		
	- tereny rekreacyjno – wypoczynkowe	4,52	992260		
	- tereny komunikacyjne	110,3588	44135531,04	19,5009 ⁴	

Łączna wartość gruntów – **47.395.353,77 zł**

2) Budynki i lokale

Budynki

Lp.	Rodzaj budynków (grupy zgodnie z ewidencją księgową)	Prawo własności		Inne niż własność prawa majątkowe + posiadanie	
		Ilość [w szt.]	Wartość księgową [w zł]	Ilość [w szt.]	Wartość [w zł]
1	Budynki mieszkalne	4	406.747,55	-	
2	Budynki niemieszkalne w tym;	22		2 ⁵	
	- budynki transportu i łączności	8	12.976,33	-	
	- budynki handlowo – usługowe	2	22.445,17	-	
	- budynki biurowe	3	303.160,95	-	
	- budynki szpitali i inne budynki opieki zdrowotnej	1	środki zamortyzowane	-	
	- budynki oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe	4	247.742,24	-	
	- pozostałe budynki niemieszkalne	4	11.478,30	2	58.647,91

Łączna wartość budynków – **1.004.551,00 zł - własność.**

3) Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

Sieć wodociągowa

o wartości księgowej **5.047.310,95 zł**

Sieć kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków i kanalizacją deszczową
o wartości księgowej **10.854.403,18 zł.**

Ulice, drogi, oświetlenie drogowe, parkingi, place utwardzone⁶

Drogi - wykonane ulepszenia, utwardzenia, przebudowy itp. o wartości księgowej **13.272.730,83 zł.**

Parkingi o wartości księgowej **43.899,49 zł**

- parking przy Urzędzie Gminy wraz z modernizacją,
- parking przy ul. Kościelnej

Place utwardzone o wartości księgowej **106.172,13 zł**

- plac utwardzony na działce 1936/2 (dwa osobne utwardzenia),
- plac utwardzony na działce 1923/2,
- utwardzenie przed remizą w miejscowości Sobieszczany Kolonia

Chodniki o wartości **64.632,04 zł**

- ścieżka piesza w miejscowości Niedzwica Kościelna długości 350 mb,
- chodnik długości 35 mb na działce 1936/2 – za GOKSiR,
- chodnik wzdłuż ul. Partyzanckiej w Niedzwicy Dużej długości 364 mb

Oświetlenie drogowe o wartości księgowej **1.866.594,92 zł.**

Budowle sportowe i rekreacyjne o wartości księgowej **2.157.174,59 zł.**

- stadion sportowy Niedzwicy Kościelnej
- kompleks parkowy w Niedzwicy Kościelnej
- „ Niedzwickie jarmarki” – plac kulturowo- targowy na działce 1936/2 za GOKSiR

- plac zabaw przy Szkole Podstawowej w Strzeszkowicach Dużych
- boisko z trawy naturalnej z bramkami przy szkole w miejscowości Strzeszkowice Duże
- boisko wielofunkcyjne z piłko chwytnymi przy szkole w miejscowości Strzeszkowice Duże
- boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej wraz z oświetleniem i ogrodzeniem przy szkole w Krężnicy Jarej,
- zespół boisk sportowych przy szkole w miejscowości Marianka,
- boisko piłkarskie wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym w Niedzwicy Dużej,
- plac dla wszystkich w Niedzwicy Kościelnej
- plac zabaw przy szkole w Mariance
- piłkochwyty przy szkole Czólna

Pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej

Ogrodzenia szkół Radawczyk i Warszawiaki - amortyzowane środki trwałe

Kotły grzewcze o wartości księgowej **26.742,27 zł**

Urządzenia elektroniczne - amortyzowane środki trwałe

- Zestawy komputerowe

- notebooki

serwery; EL-DOK i IBM

Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne o wartości księgowej **9.606,51 zł.**

kosiarki, rozdrabniarka

Urządzenia przeciwpożarowe - amortyzowane środki trwałe

- aparaty ochrony dróg oddechowych szt. 2,

- pompy strażackie szt. 3

Urządzenia do oczyszczania wody o wartości księgowej **349,07 zł**

- stacja uzdatniania wody w szkole w Radawczyku.

Urządzenia dla telefonii – centrala telefoniczna o wartości księgowej **194,06 zł**

Urządzenia elektroakustyczne i elektrowizyjne – sprzęt nagłaśniający – **1.341,92 zł**

Pojazdy mechaniczne - zamortyzowane środki trwałe

- Samochody osobowe Daewoo Nubira, Peugeot Partner 1,4, , Skoda Octavia – 3 sztuki
- Samochód ciężarowy Renault Kangoo, Fiat Ducato użytkowane przez Urząd Gminy Niedzwica Duża
- Samochody specjalne – samochody strażackie użytkowane przez; OSP Sobieszczany – 2 sztuki, OSP Krężnica Jara

Wyposażenie techniczne dla prac biurowych - zamortyzowane środki trwałe

– kserokopiarki

Kioski, budki, baraki itp. o wartości księgowej – **3.832,10 zł**

Kontenery blaszane służące selektywnej zbiórce odpadów komunalnych

Wiata na rowery

Kontenery o wartości księgowej - **5.502,48 zł**

Kontenery na śmieci

Wyposażenie i sprzęt kin, teatrów i innych placówek kulturalno – oświatowych
o wartości księgowej - **3.212,83 zł**

- tablica interaktywna

Wartości niematerialne i prawne – zamortyzowane środki trwałe

licencje, oprogramowanie

Długoterminowe aktywa finansowe

1. Akcje i udziały w spółkach

Gmina Niedzwica Duża posiada 5515 udziałów o wartości tysiąca złotych każdy w Przedsiębiorstwie Komunalnym Nałęcz, co daje wartość aktywów finansowych w kwocie **5.515.000,00 zł**. Gmina jest jedynym akcjonariuszem Przedsiębiorstwa.

2. Dochody uzyskane z mienia, wierzytelności, umorzenia, ulgi

1) Dochody z mienia komunalnego

Lp.	Źródło dochodu	Dochody uzyskane za okres od sporządzenia poprzedniej informacji	Klasyfikacja (dział, rozdział, paragraf)
1	2	3	4
1.	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych, w tym		
1.1	- sprzedaż lokali		
1.2	- sprzedaż gruntów		
1.3	- sprzedaż nieruchomości zabudowanych		
1.4	- sprzedaż innych składników majątkowych		
2.	Wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste, w tym	23675,60	700/70005/0550
2.1	Opłaty pierwsze		
2.2	Opłaty roczne	23675,60	700/70005/0550
3.	Wpływy z przekształcenia użytkowania wieczystego we własność	4293,34 749,27	700/70005/0770 700/70005/0920
4.	Dochody z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych w tym	48205,30 8556,00	700/70005/0750 700/80001/0750
4.1	wpływy z najmu lokali mieszkalnych	20586,03 8556,00	700/70005/0750 700/80001/0750

5.	Wpływy za administrowanie		
6.	Wpływy za trwały zarząd		
7.	Dywidendy		
8.	Inne wpływy;	33319,89	756/75618/0490
	za korzystanie z przystanków	34,32	756/75618/0910
	zajęcia pasów drogowych	20932,01	756/75618/0490
	za usługę dostarczania wody	21165,60	700/70005/0830
		39,02	700/70005/0920

Łączna wartość dochodu **160.970,40 zł**

2) Wierzytelności na dzień 31.12.2018 r.

Wierzytelności z tytułu realizacji umów najmu

w zakresie czynszu – **8 588,03 zł**

w zakresie zwrotów za media – **19.729,06 zł**

Wierzytelności z tytułu opłat za korzystanie z przystanków – **33.739,97 zł**

Wierzytelności z tytułu dostawy wody – **3.622,27 zł**

Wierzytelności z tytułu zajęć pasów drogowych – **645,42 zł**

3) Umorzenia

W roku 2018 nie dokonano umorzenia należności przysługujących gminie w związku z mieniem komunalnym

4) Ulgi

Kontynuowana jest ulga w postaci rozłożenia na 15 rat należności z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości.

Odroczono termin płatności opłaty za użytkowanie wieczyste.

5) Nadpłaty

Z tytułu umów najmu w zakresie czynszu – **37,80 zł**,

Z tytułu opłat za dostawę wody – **287,75 zł**,

Z tytułu opłat za zajęcie pasów drogowych – **210,00 zł**

3. Zmiany w mieniu komunalnym

1) Przychód

Zakup Gmina zakupiła;

- 3 działki i udział 1/3 części w czwartej działce pod poszerzenie drogi wewnętrznej w miejscowości Trojczkowice o łącznej powierzchni 0,0181 ha
- 1 działkę pod poszerzenie drogi wewnętrznej ul. Nowa w miejscowości Niedrzwica Duża o powierzchni 0,0345 ha,
- 1 działkę pod poszerzenie drogi wewnętrznej Kolejowa w miejscowości Niedrzwica Duża o powierzchni 0,0429 ha,
- odcinek sieci wodociągowej długości 146,50 mb położony w miejscowości Niedrzwica Duża wykonany z rur PCV Ø 110 z jednym hydrantem przeciwpożarowym przebiegający po działkach 38/3, 38/2, 38/5, 38/4,
- odcinek sieci wodociągowej długości 148,50 mb położony w miejscowości Niedrzwica Duża wykonany z rur PCV Ø 80 z jednym hydrantem przeciwpożarowym przebiegający po działkach 835/1, 835/3, 835/4, 834/4
- odcinek kanalizacji sanitarnej długości 119,50 mb Ø 160 wykonanej z rur PVC-U biegnącej po działkach 835/1, 835/3, 835/4 w miejscowości Niedrzwica Duża,
- Laboratorium ścieków dowożonych

2) Darowizny - Gmina przyjęła darowiznę prawa własności

- 2 działek pod poszerzenie drogi wewnętrznej ulica Na Stawy w miejscowości Niedrzwica Duża o łącznej powierzchni 0,0371 ha,
- 1 działki i udziału 2/3 w drugiej działce pod poszerzenie drogi wewnętrznej w miejscowości Trojczkowice o łącznej powierzchni 0,0075 ha

3) Zamiana W wyniku zamiany z osobą fizyczną Gmina nabyła grunt o powierzchni 0,0144 ha a zbyła grunt o powierzchni 0,0150 ha – obrót odbył się za dopłatą – działki położone w miejscowości Sobieszczany

4) Nabycie na podstawie ustaw, rozporządzeń - Gmina nabyła

- z mocy art. 98 ust.3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 poz. 121 z późn. zm.) własność gruntów wydzielonych pod poszerzenie dróg gminnych o łącznej powierzchni 1,8915 ha,

- z mocy art. 5 ust. 1 pkt.1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i pracownikach samorządowych (Dz. U. z 1990 r. Nr 32 poz. 191 z późn. zm.) własność gruntów przeznaczonych pod drogi o łącznej powierzchni 1,30 ha położone w miejscowościach Majdan Sobieszcański i Radawczyk Kolonia Pierwsza

5) Inwestycje - Zakończono inwestycje:

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami biegnącej wzdłuż ul. Piaskowej, Górki, Partyzanckiej, Wiśniowej, Wrzosowej, Słonecznej, Krańcowej, Krótkiej, Bychawskiej (przejście pod pas drogowym), Bełżyckiej, Ogrodowej, Szkolnej, Dworcowej, Leśnej oraz części ulicy Nadrzecznej oraz projektowanych dróg KDL 06 i KDD – 09, wyposażonej w system ICT wspomagający zarządzanie gospodarką wodno-ściekową, wykonanej w ramach realizacji projektu „Poprawa stanu gospodarki wodno - ściekowej na terenie aglomeracji Niedzwica Duża poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków oraz modernizację elementów sieci wodociągowej”. Sieć kanalizacyjna o długości 9512,2 m, której przebieg wskazano na załączniku graficznym wykonana jest z rur PE 225, PE 200 i PE 90, PVC 200, PVC 160 wyposażona jest 4 w przepompownie ścieków zlokalizowane przy ulicach Słonecznej, Krótkiej, Leśnej i Dworcowej oraz zmodernizowaną pompownie ścieków przy ul. Piaskowej,
- wykonanie nawierzchni mineralno-asfaltowej o długości 348 mb – ul. Jaśminowa Niedzwica Kościelna,
- termomodernizacja budynku OSP Krężnica Jara,
- przebudowa budynku Kraśnicka 53 – dostosowanie do potrzeb Gminnej Biblioteki Publicznej,
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej składającej się z 116 paneli na budynku oczyszczalni ścieków,
- budowa miejsca składowania osadu na terenie oczyszczalni ścieków,
- budowa sieci wodociągowej w miejscowości Krężnica Jara,
- rozbudowa i przebudowa stacji uzdatniania wody w Krężnicy Jarej,
- oświetlenie drogowe dł. 1091 mb – 19 oprav oświetleniowych ul. Górki Niedzwica Duża,
- oświetlenie drogowe 47 oprav oświetleniowych wzdłuż drogi powiatowej 2259 na odcinku Strzeszkowice Duże – Krężnica Jara,
- oświetlenie drogowe 7 oprav oświetleniowych w miejscowości Radawczyk
- oświetlenie drogowe podwieszane 6 oprav oświetleniowych ul. Widokowa,,
- oświetlenie drogowe 10 oprav oświetleniowych na drodze gminnej 107064L w Krężnicy Jarej,
- przebudowa drogi ul. Krańcowa w Niedzwicy Dużej,
- przebudowa drogi gminnej 107069 L ul. Bednarzówka w Niedzwicy Dużej,
- przebudowa drogi gminnej 107066L Osmolice Kolonia
- przebudowa drogi wewnętrznej ul. Topolowa
- przebudowa drogi wewnętrznej ul. Zalesie
- przebudowa drogi wewnętrznej ul. Na Stawy wraz z remontem mostu,
- remont utwardzenia placu przy budynku Urzędu Gminy przy ul. Lubelskiej 32
- piłkochwyty przy szkole Czółna

6) Rozchód

Sprzedaż Gmina sprzedała własność działki 232/15 położonej w miejscowości Niedrzwica Duża

Przekazanie - Gmina przekazała:

- na rzecz Szkoły Podstawowej w Mariance – huśtawkę i piaskownicę,
- na rzecz Gminnej Biblioteki Publicznej – meble biurowe,
- na rzecz Przedszkola w Niedrzwicy Dużej – wyposażenie placu zabaw,
- na rzecz Szkoły Podstawowej w Niedrzwicy Dużej – stół betonowy do ping-ponga, zestaw do ćwiczeń na świeżym powietrzu, wyposażenie placu zabaw,
- na rzecz Samorządowego Centrum Usług Wspólnych – meble biurowe

Wywłaszczenie - W wyniku decyzji Starosty Lubelskiego z dnia 16 sierpnia 2017 r. AB.6740.200.2017.DG2 – zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie drogi powiatowej nr 2259 Bełżyce – Strzeszkowice – Krężnica Jara – Lublin własnością Powiatu Lubelskiego stał się grunt o łącznej powierzchni 0,0422 ha.

Informacje mające wpływ na stan mienia

Gmina Niedrzwica Duża złożyła do Wojewody Lubelskiego wniosek o wydania decyzji komunalizacyjnej w zakresie nabycia działek stanowiących drogi gminne w miejscowości Strzeszkowice Duże oraz drogi wewnętrzne w miejscowości Radawczyk Kolonia Pierwsza i Sobieszczany Kolonia

Gmina Niedrzwica Duża złożyła do Starosty Lubelskiego wniosek o uznanie za mienie gromadzie działek stanowiących drogi gminne i drogi wewnętrzne w miejscowości Marianka, co stanowić będzie podstawę do późniejszego wniosku o nabycie własności działek w drodze komunalizacji.

V. Ład przestrzenny

1) Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Ostatnia ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Niedrzwica Duża na podstawie art.32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym została wykonana w lipcu 2016 r. Na podstawie tej analizy Rada Gminy podjęła uchwałę nr XIX/139/2016 z dnia 21 lipca 2016r w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Niedrzwica Duża .

Na terenie Gminy obowiązuje SUIKPZ uchwalone uchwałą Uchwały Rady Gminy Niedrzwica Duża Nr XXIII/201/17 z dnia 11 lipca 2017 w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedrzwica Duża .

2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Ostatnia ocena aktualności Miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Niedrzwica Duża na podstawie art.32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym została wykonana w lipcu 2016 r. Na podstawie tej analizy Rada Gminy podjęła uchwałę nr XIX/139/2016 z dnia 21 lipca 2016r w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Niedrzwica Duża .

Powierzchnia całkowita Gminy – 10750 ha

Powierzchnia pokryta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego- 10184 ha
Stopień pokrycia mpzp – 94,7 %.

W chwili obecnej trwają dwie procedury związane opracowaniem zmiany miejscowych planów w oparciu o uchwały intencyjne Nr XIX/123/08 z dnia 06 czerwca 2008 z późniejszymi zmianami oraz Nr XIX/124/08 z dnia 06 czerwca 2008r. z późniejszymi zmianami. Po zakończeniu będących w toku prac planistycznych co przewidziane jest do końca 2019 r., rozpoczęte zostaną prace nad kolejnymi zmianami obowiązujących mpzp realizujące zebrane już i wciąż napływające wnioski mieszkańców w nawiązaniu do programu opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Niezależnie od tych zmian planów należy opracować nowe plany dla terenów dotychczas wyłączonych z opracowań planistycznych w związku z niepewnością przebiegu drogi ekspresowej S19 w chwili uchwalania mpzp dla Gminy, z jednoczesnym wprowadzeniem do miejscowego planu aktualnego przebiegu drogi ekspresowej S19 i zmianą przeznaczenia terenów do niej przyległych.

Na terenie Gminy znajduje się kilkanaście obszarów o łącznej powierzchni około 130 ha dla których gmina nie opracowała mpzp ,które w Studium zostały wyznaczone do opracowania miejscowych planów w określonych granicach. Kolejność ich opracowania powinna wynikać z analizy potrzeb i kosztów.

VI. Zasoby materialne gminy

1. **Krótkie omówienie (liczba mieszkań w zasobie, w tym socjalne i zamienne, prowadzone działania; zarządzanie, sprzedaż, remonty, zamiana, oddłużenia itp.)**

Zasób mieszkaniowy Gminy Niedrzwica Duża stanowi 18 lokali mieszkalnych, (w tym 4 to lokale socjalne) zlokalizowanych w 8 budynkach stanowiących własność gminy Niedrzwica Duża. Na dzień 31.12.2018 r. w zasobie Gminy brak jest lokali zamiennych.

Lokale w zasobie mieszkaniowym Gminy nie stanowią samodzielnych lokali mieszkalnych w myśl ustawy o własności lokali a ich szczegółowy opis przedstawia poniższa tabela.

W roku 2018 nie nastąpiły zmiany w zasobie mieszkaniowym Gminy z tytułu sprzedaży. Zgodnie z Wieloletnim programem gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Niedrzwica Duża na lata 2015-2019 stanowiącym załącznik do Uchwały NR IX/44/2015 Rady Gminy Niedrzwica Duża z dnia 8 września 2015 r, nie jest planowana sprzedaż lokali mieszkalnych m.in. z uwagi na ich specyficzną lokalizację. Lokale mieszkalne położone są w budynkach pełniących funkcję użyteczności publicznej (szkoła, przedszkole, biblioteka).

Zarząd nad mieszkaniowym zasobem gminy sprawuje Wójt Gminy jednakże z uwagi na rozprawdzenia i funkcjonowanie niektórych instalacji w budynkach Przedszkola w Niedrzwicy Kościelnej, Szkoły Podstawowej w Strzeszkowicach Dużych, Szkoły Podstawowej w Czólnach rozliczeń z najemcami w zakresie dostarczania wody i ciepła dokonują dyrektorzy powyższych jednostek organizacyjnych gminy .

Zarząd nad mieszkaniowym zasobem gminy sprawowany jest w oparciu o zasady

- zapewnienia należytego stanu technicznego obiektów,
- zabezpieczenia obiektów przed uszkodzeniami lub zniszczeniami,
- elastycznego reagowania na zgłoszenia niezbędnych remontów,
- zapewnienia właściwej eksploatacji obiektów, poszukiwania możliwości obniżenia kosztów eksploatacji,
- stałego monitorowania wpływów z tytułu najmu i reagowania na wszelkie sygnały pojawiania się zaległości w celu nie dopuszczenia do ich skumulowania.

Stan zadłużenia lokali mieszkalnych na dzień 31.12.2018r. wynosi:

- z tytułu zaległości czynszowych - **390,36 zł**;
- z tytułu zaległości za zwrot za dostarczane media – **2.059,42 zł**.

Działania remontowe Gminy w zakresie remontów lokali mieszkalnych ukierunkowane są na utrzymywanie nieruchomości w stanie niepogorszonym. Przeprowadzane roboty remontowe polegają na usuwaniu bieżących awarii. W roku 2018 roboty remontowe przeprowadzane były na jednym obiekcie tj. w budynku zlokalizowanym w Strzeszkowicach Dużych 277 i polegały na remoncie instalacji centralnego ogrzewania i montażu pieca na paliwo stałe.

2. Zasady polityki czynszowej

Polityka czynszowa Gminy zgodnie z Wieloletnim programem gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Niedzwica Duża na lata 2015 – 2019. zmierza do samowystarczalności finansowej zasobu mieszkaniowego i zapewnienia gminie przynajmniej minimalnego zysku, poprzez kształtowanie stawek czynszu na poziomie obejmującym koszty administrowania, konserwacji i remontów oraz utrzymania części wspólnych budynków. Planowane osiągnięcie zysku nie dotyczy czynszów za najem lokali socjalnych. Stawka bazowa czynszu za 1 m² powierzchni lokalu mieszkalnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym Gminy Niedzwica Duża zgodnie z Zarządzeniem NR 13/16 Wójta Gminy Niedzwica Duża z dnia 24 lutego 2016 r. na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 3,10 zł.

Ustalana przez Wójta stawka bazowa czynszu za 1 m² powierzchni lokalu podlega podwyższeniu w oparciu o poniższe czynniki w następujących procentach:

- lokalizacja budynku w odległości do 3 kilometrów od dróg krajowych i wojewódzkich – 5%,
- położenie lokalu na piętrze budynku – 5%,
- dobry stan techniczny lokalu - 5%
- centralne ogrzewanie – 5%,
- gaz przewodowy – 5%,
- wodociąg – 5%.

Ustalana przez Wójta w drodze zarządzenia stawka bazowa czynszu za 1 m² powierzchni lokalu podlegać będzie obniżeniu w oparciu o poniższe czynniki w następujących procentach:

- lokalizacja budynku w odległości ponad 3 kilometrów od dróg krajowych i wojewódzkich – 10 %,
- położenie lokalu na parterze budynku – 5%
- pogorszony stan techniczny lokalu – 5%
- ogrzewanie indywidualne z kotła na paliwo stałe – 5%,
- woda ze studni głębinowej – 5%.

Maksymalna obniżka stawki bazowej czynszu nie może przekroczyć 30%.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Informacja o zasobie nieruchomości

Zasób nieruchomości Gminy Niedrzwica Duża stanowią grunty o powierzchni 126,9101 ha, położone w 20 miejscowościach;

1. Borkowizna – 1,76 ha
2. Czółna – 4,99 ha
3. Krebsówka – 3,07 ha
4. Krężnica Jara – 13,2572 ha
5. Trojaczkowice – 0,6998 ha
6. Majdan Sobieszkański – 0,70 ha
7. Marianka – 2,2816 ha
8. Niedzwica Duża – 36,3903 ha
9. Niedzwica Kościelna – 26,8522 ha
10. Niedzwica Kościelna Kolonia – 2,9202 ha
11. Osmolice Kolonia – 1,6377 ha
12. Radawczyk – 6,4076 ha
13. Radawczyk Kolonia Pierwsza – 0,6287
14. Sobieszczany – 4,9455 ha
15. Sobieszczany Kolonia – 3,4894 ha
14. Strzeszkowice Małe – 0,9293 ha
17. Strzeszkowice Duże – 9,4734 ha
18. Tomaszówka – 2,139 ha
19. Warszawiaki – 3,31 ha
20. Załucze – 1,0282 ha

Wartość nieruchomości gminnych to **47.395.353,77 zł**

Zdecydowana większość gruntów gminnych stanowią grunty wykorzystywane komunikacyjnie jako drogi gminne i drogi wewnętrzne - 110,3588 ha

Stan ewidencji nieruchomości

Gmina ewidencjonuje nieruchomości zgodnie z art. 23 ust. 1c ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2018 poz. 2205 z późn. zm.) w formie pliku xls.

Dane uzupełniane są kwartalnie .

Największym problemem w ewidencjonowaniu nieruchomości jest przedstawienie danych o księgach wieczystych. Liczne wydzielenia pod drogi publiczne i stosunkowo duży odsetek nieruchomości nabytych z mocy prawa posiadających obciążenia powodują braki w ewidencji, w zakresie informacji o księgach wieczystych.

Sposób zarządzania nieruchomościami gminnymi, w tym zasobem

Zasobem nieruchomości gminnych nie przekazanych w trwałą zarząd na rzecz jednostek organizacyjnych zarządza i gospodaruje Wójt Gminy za pośrednictwem Urzędu. Zasób nieruchomości wykorzystywany jest w przewadze na zadania własne gminy oraz udostępniany.

Gmina na dzień 31.12.2018 r. wydierżawiała/wynajmowała

Lp.	miejsowości/działka	Powierzchnia w m ²	Przedmiot najmu	Najemca/dzierżawca
1	Niedrzwica Kościelna dz. 10205/68	28,50	Pomieszczenie na piętrze budynku	Orange
2	Krężnica Jara dz. 1089/	15	pomieszczenie	Orange
3	Strzeszkowice Duże dz. 3	30	pomieszczenia	Orange
4	Niedrzwica Duża dz. 1936/2	188	Budynki	Przedsiębiorstwo Komunalne Nałęcz
5	Niedrzwica Duża dz. 1923/2	0,5	Dach	VIRTUAL TELECOM
6	Marianka dz. 123	446	Budynek	Stowarzyszenie Mała Szkoła Wielkie Szanse
7	Warszawiaki dz.	519,50	Budynek boisko	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Radawczyk
8	Radawczyk dz. 382/2	343,10	Budynek boisko	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Radawczyk
9	Strzeszkowice Duże dz. 321/5	1200	Cała nieruchomość	Przychodnia Weterynaryjna A. Żuk. W.Żuk

Z nieruchomości gminy w sposób nieodpłatny korzystają Gminna Biblioteka Publiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej, Samorządowe Centrum Usług Wspólnych, Filia Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Lublinie.

W trwałą zarząd oddano na rzecz jednostek organizacyjnych: Przedszkole w Niedrzwicy Kościelnej , Przedszkole w Niedrzwicy Dużej, Szkoła Podstawowa w Sobieszczanach, Szkoła Podstawowa w Niedrzwicy Kościelnej, Szkoła Podstawowa w Niedrzwicy Dużej, Szkoła Podstawowa w Czólnach, Szkoła Podstawowa w Krężnicy Jarej grunty o łącznej powierzchni 5,9802 ha

Główne kierunki gospodarowania nieruchomościami (komunalizacja, sprzedaż, zakup, przekształcenia użytkowania wieczystego itp.)

Przewidywane zmiany w strukturze mienia dotyczą głównie nabycia z mocy prawa pod drogi publiczne na podstawie art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2018 poz. 2205 z późn. zm.) komunalizacji i przyjęcia darowizn.

W roku 2018 Gmina Niedrzwica Duża złożyła do Wojewody Lubelskiego wniosek o wydania decyzji komunalizacyjnej w zakresie nabycia działek stanowiących drogi gminne w miejscowości Strzeszkowice Duże oraz drogi wewnętrzne w miejscowości Radawczyk Kolonia Pierwsza i Sobieszczany Kolonia.

Gmina Niedrzwica Duża w roku 2018 złożyła do Starosty Lubelskiego wniosek o uznanie za mienie gromadzie działek stanowiących drogi gminne i drogi wewnętrzne w miejscowości Marianka, co stanowić będzie podstawę do późniejszego wniosku o nabycie własności działek w drodze komunalizacji.

Komunalizacja będzie kontynuowana dla działek pominiętych przy poprzednich wnioskach.

Gmina nie posiada nieruchomości przekazanych w użytkowanie wieczyste na cele mieszkaniowe w związku z powyższym nie będzie dokonywała przekształcenia użytkowania wiecznego na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 o przekształceniu użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2018 poz. 1716 z późn. zm.)

VII. Polityka społeczna

W 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Niedrzwicy Dużej zatrudniał łącznie z dyrektorem 22 pracowników na umowy o pracę w tym 1 na urlopie macierzyńskim tj.(21,13 etatu) - 6 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy w rejonach opiekuńczych, 6 pracowników socjalnych w tym 1 pracownik na 0,7 etatu do końca marca. Od 01 kwietnia po reorganizacji Ośrodka zatrudnionych jest 7 pracowników socjalnych, w tym 6 w rejonach opiekuńczych. Zatrudnienie pracowników socjalnych jest zgodne z art. 110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej proporcjonalnie do liczby mieszkańców tj. jeden pracownik socjalny do 2000 mieszkańców.

- 4,3 etatu w wydziale świadczeń rodzinnych,
- 2 pracowników administracyjnych,
- 1 kierownicę - gońca,
- informatyka na 1/3 etatu,
- 2 opiekunki: 1 w pełnym wymiarze czasu pracy, druga w wymiarze 6/8 etatu, od kwietnia w pełnym wymiarze czasu pracy
- 2 stażystki z Urzędu Pracy,
- 1 asystenta rodziny na 6/8 etatu
- jeden pracownik przebywa na urlopie macierzyńskim

Na umowę cywilno- prawną, zatrudnionych było 11 osób, które świadczyły pracę: 2 w formie usług opiekuńczych w domu chorego, 2 psychologów w punktach konsultacyjnych, 2 instruktorów terapii uzależnień, sprzątaczkę, biegłych sądowych psychologa i psychiatrę, superwizora i prawnika w ramach realizacji projektu.

Ogółem na płace i utrzymanie Ośrodka wydatkowano kwotę- **1 480 554,80** zł z tego z Budżetu Wojewody - **644 737,30** zł w ramach zadań zleconych, budżetu państwa - **248 065,39** zł, refundacja z Urzędu Pracy - **5 641,24** zł i z budżetu Gminy kwotę - **582 110,87** zł, W ramach tych środków realizowano następujące zadania: usługi opiekuńcze,

świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, obsługę Karty Dużej Rodziny, świadczenia rodzicielskie, wychowawcze 500+, świadczenia z ustawy za życiem, dobry start 300+, działania zespołu interdyscyplinarnego, asystenta rodziny, obsługę stypendiów, prac społecznie użytecznych, programu pomoc państwa w zakresie dożywiania, dodatki mieszkaniowe i energetyczne Ponadto z powyższej kwoty opłacono: sprząatanie pomieszczeń, gaz, energię wodę, zakup materiałów biurowych, środków BHP, paliwo do samochodu, drobne naprawy i konserwacje samochodu, remont pomieszczeń biurowych, opłaty bankowe, sfinansowano szkolenia i delegacje pracowników, ekwiwalenty za używanie samochodów prywatnych do celów służbowych, zakupiono licencje i oprogramowania, przesyłki pocztowe, ubezpieczenia.

Ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 316 osób w 179 rodzinach oraz wyłącznie w postaci pracy socjalnej 63 rodziny. Łącznie wsparciem objętych było 379 osób, pracą socjalną 157 osób podpisano 22 kontrakty socjalne, zrealizowano 1 projekt socjalny. Ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego skorzystało 1226 osób, z programu „Karta Dużej Rodziny” 335 osób, 2319 dzieci w 1096 rodzinach skorzystało ze świadczenia wychowawczego "500+", świadczenia "dobry start 300+"- 1738 dzieci, w ramach ustawy „za życiem” z pomocy skorzystała 1 osoba,

Na świadczenia z pomocy społecznej wydatkowano kwotę – **1 034 785,00** zł z tego :

- na zasiłki stałe wydatkowano kwotę – **179 686,00** zł dla 35 osób
- na zasiłki okresowe- **76 675,00** zł dla 30 osób
- na składki zdrowotne kwotę – **15 774,00** zł od 32 stałych zasiłkobiorców
- na zasiłki celowe kwotę – **59 247,00** zł, dla 70 osób
- na pokrycie kosztów pobytu 16 osób w DPS wydatkowano kwotę **369 608,00** zł
- na dożywianie uczniów i zasiłki celowe na żywność i dowóz posiłków do szkoły z programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania przeznaczono – **106 163,00** zł, (z tego dotacja Wojewody – **63 215,00** zł) z tego na posiłki- **69 158,00** zł, na zasiłki celowe- **36 200,00** zł dowóz posiłków do szkoły – **805,00** zł, dla 163 dzieci i 3 osób dorosłych, zasiłków celowych dla 52 rodzin i 195 osób w tych rodzinach
- na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych wydatkowano kwotę **94 525,00** zł dla 130 uczniów z tego z dotacji - **74 752,00** zł
- na dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne kwotę – **7 673,00** zł dla 4 osób
- na usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę - **101 436,00** zł dla 12 osób (z tego **14 350,18** zł to zwroty z odpłatności za usługi)
- na asystenta rodziny wydatkowano kwotę - **27 250,00** zł z tego **11 904,00** zł z dotacji w ramach programu, wsparciem objętych było 6 rodzin, w tym zwrot kosztów dojazdu (ryczałt za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych)
- na refundację kosztów związanych z umieszczeniem 8 dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych wydatkowano- **23 997,00** zł

W 157 rodzinach prowadzona była praca socjalna w tym w 63 przypadkach wyłącznie praca socjalna bez dodatkowych świadczeń finansowych. Przeprowadzono 566 wywiady środowiskowe. Wydano decyzji 42 decyzje odmowne wpłynęły 3 odwołania do SKO wszystkie zostały utrzymane w mocy.

Wypłacano również wynagrodzenie dla kuratora i opiekuna 2 osób niepełnosprawnych przyznanego postanowieniem sądu na kwotę - **10 203,60** zł z tego kwota **5 101,80** zł to dotacja w ramach zadań zleconych.

W ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnym oraz postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych, karty dużej rodziny, świadczenia

wychowawczego, rodzicielskiego, wydatkowano kwotę- **14 475 862,00** zł na którą składają się następujące kwoty:

1) na wypłatę świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekuna, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego, świadczeń „za życiem”, składek społecznych od tych świadczeń, z funduszu alimentacyjnego wydatkowano kwotę **4 578 708,00** zł wypłacono 22 097 świadczenia, w tym:

- zasiłki rodzinne dla 1226 dzieci na kwotę - **1 913 217,00** zł
- zasiłki pielęgnacyjne dla 241 osób kwotę **431 559,00** zł
- świadczenia pielęgnacyjne dla 55 osób na kwotę **908 284,00** zł,
- specjalne zasiłki opiekuńcze dla 25 osób na kwotę **135 290,00** zł,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka dla 113 osoby na kwotę **113 000,00** zł,
- zasiłki dla opiekuna dla 15 osób na kwotę **84 476,00** zł,
- świadczenia rodzicielskie dla 49 osób **312 374,00** zł,
- za 80 osób opłacono składki emerytalno- rentowe na kwotę **210 286,00** zł.
- za 73 świadczeniobiorców pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze i zasiłki dla opiekuna opłacono składki zdrowotne na kwotę **72 609,00** zł.
- z funduszu alimentacyjnego wypłacono 956 świadczeń w 64 rodzinach na kwotę **393 613,00** zł.

2) świadczenia wychowawcze wypłacono dla 1780 dzieci w 1096 rodzinach na kwotę - **9 375 754,00** zł. Łącznie wypłacono 18 847 świadczeń

3) świadczenie „Dobry Start „300+” kwotę - **521 400,00** zł , 1738 osób i świadczeń

4) świadczenie z ustawy „za życiem”- kwotę **4 000,00** zł - 1 świadczenie

Kwoty zwrócone przez dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami ogółem **161 215,23** zł., w tym dla gminy **42 461,05** zł. Natomiast z zaliczki alimentacyjnej ogółem kwota **7 320,99** z tego dla gminy **3 660,43** zł

Wydano ogółem 2437 decyzji w tym 126 odmownych, 72 decyzje częściowo odmowne z tego odwołała się 1osoba do Samorządowego Kolegium Odwoławczego - decyzja utrzymana w mocy.

W ramach działań wobec dłużników alimentacyjnych wydano około 400 pism: do prokuratury, komornika sądowego, dłużników alimentacyjnych, powiatowych urzędów pracy, organów właściwych dłużnika i wierzyciela oraz urzędów skarbowych. Wobec 85 dłużników dokonano aktualizacji w bazach 5 biur informacji gospodarczych.

W 2018 roku Ośrodek koordynował organizowane przez Gminę prace społecznie użyteczne. Pracowało 8 osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej z terenu gminy. Wykonywali oni prace na rzecz środowiska lokalnego w szkołach, OPS, Urzędzie Gminy, GOKSiR wykonując prace porządkowe, wydawanie posiłków w stołówkach szkolnych od marca do listopada przez 10 godzin tygodniowo i nie więcej niż 40 godzin miesięcznie. Wydatkowano kwotę **21 999,60** zł z tego refundacja z Urzędu Pracy **13 199,76** zł .

Skierowano 6 dzieci na kolonie letnie z Kuratorium Oświaty, 6 dzieci skorzystało z letniego wypoczynku finansowanego przez tutejszą Gminną Komisję d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach działalności zespołu interdyscyplinarnego wydatkowano kwotę - **9 650,00** zł założono 28 niebieskich kart a prowadzono 39 procedur.

Na działania związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii wydatkowano kwotę – **144 394,00** zł.(środki z wpływów ze sprzedaży alkoholu).

Działalność Gminnej Komisji ds. P i RPA w 2018 r. koncentrowała się na realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w Gminie Niedzwica Duża.

W ramach akcji *POMÓŻ DZIECIOM PRZETRWAĆ ZIMĘ* udzielono pomocy rzeczowej dla 23 rodzin, w formie żywności i środków czystości.

Ośrodek stale współpracuje ze stowarzyszeniem „EMAUS” i Fundacją " Między Nami" w Krężnicy Jarej wspierając finansowo mieszkańców wspólnoty i wymieniając dane o podopiecznych, kierując osoby potrzebujące do Ośrodka Wsparcia, jak również w zakresie rekrutacji do projektów realizowanych przez w/w.

W ramach wsparcia naszych mieszkańców w formie żywności z „Banku Żywności” współpracowaliśmy ze stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Społecznych Niedzwicy Dużej i Bankiem Żywności, 432 osoby z terenu Gminy skorzystało z tej formy wsparcia. Z Fundacją Ocalić od Zapomnienia z Niedzwicy Kościelnej, Stowarzyszeniem Emerytów i Rencistów „Spokojna Przystań” w Niedzwicy Dużej i Klubu Seniorów „Złota Jesień” z Niedzwicy Kościelnej - współorganizowaliśmy lokalne plenerowe imprezy kulturalne. Ze Stowarzyszeniem na rzecz rozwoju miejscowości Strzeszkowice w Strzeszkowicach w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Ośrodek Pomocy Społecznej był również współorganizatorem „ *WIGILII dla SAMOTNYCH*” w której uczestniczyło 13 osób samotnych z terenu całej gminy wspólnie z uczestnikami Dziennego Domu Pobytu w Niedzwicy Kościelnej.(Łącznie uczestniczyło 27 osób).

Ośrodek współorganizował również wspólnie z GOKSiR Dzień Seniora oraz Piknik Rodzinny „Radośnie i bezpiecznie z rodziną” w ramach działań Gminnego programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w Gminie Niedzwica Duża.

Ośrodek współpracował z Wolontariatem szkolnym w Niedzwicy Dużej i Kościelnej, w zakresie rozprowadzania ulotek, jak również ze szkołami i przedszkolami z terenu gminy Niedzwica Duża, w zakresie realizowanych programów (programu uzależnień, wsparcia rodziny, pomoc państwa w zakresie dożywiania, przeciwdziałania przemocy) Współpracujemy również z fundacją OIC Poland i Fundacją Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich z Lublina, Fundacją Europejskie Centrum Wspierania Biznesu w Niedzwicy Kościelnej w celu pozyskiwania środków zewnętrznych jako partner w realizacji działań zmierzających do zapobiegania wykluczeniu społecznemu mieszkańców naszej gminy.

W 2018 roku realizowano następujące projekty:

1) W partnerstwie z 7 ośrodkami pomocy społecznej i Fundacją Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich projekt pt." Zintegrowany system wsparcia rodziny gminy Bełżyce, Wojciechów, Konopnica, Niedzwica, Garbów, Jastków, Niemce i Strzyżewice" w ramach działania „Aktywne włączenie” do końca sierpnia 2018 roku. Projektem objętych było w 2018 roku 38 osoby z terenu Gminy Niedzwica Duża, które po przeprowadzeniu diagnozy i po opracowaniu indywidualnego modelu reintegracji rodziny miały możliwość skorzystania z szerokiej bezpłatnej oferty wsparcia tj. mediacji rodzinnych, poradnictwa psychologicznego, poradnictwa prawnego, poradnictwa psychologicznego dziecięcego, pomocy psychiatry środowiskowego, terapii rodzinnej, poradnictwa w zakresie problemów uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu i narkotyków, poradnictwa w zakresie problemów uzależnienia od hazardu, poradnictwa w zakresie przemocy domowej, poradnictwa obywatelskiego oraz treningu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Pozyskane środki dla gminy to **22 185,00 zł**

2) Projekt złożony w partnerstwie z 4 gminami i Fundacją OIC Poland pt. „Sukces szyty na miarę „w ramach RPO Aktywizacja Zawodowa osób po 30 roku życia, przewidziany dla 45 osób z tego 12 osób z gminy Niedzwica Duża, którego realizację rozpoczęliśmy w listopadzie 2018 roku. Projekt skierowany jest do osób w wieku od 30 roku życia biernych zawodowo, bezrobotnych, odchodzących z rolnictwa, którzy podniosą niezbędne kwalifikacje i doświadczenie zawodowe poprzez wsparcie doradcy zawodowego, kursy zawodowe i staże. Okres realizacji projektu od listopada 2018 roku do 30 listopada 2019 roku. Pozyskane środki dla gminy to **8 640,00 zł**

3) Od 01 kwietnia 2018 roku rozpoczęliśmy realizację projektu „ Profesjonalny, efektywny i skuteczny OPS”. Celem projektu jest wdrożenie usprawnień organizacyjnych Ośrodka polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od świadczenia pracy socjalnej oraz usług poprzez:

- zmianę struktury organizacyjnej Ośrodka, oddzielenie zadań administracyjnych od pracy socjalnej i usług z uwzględnieniem działań zmierzających do jak największej efektywności w pracy socjalnej.

- zmianę wizerunku OPS jako instytucji udzielającej pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym,

- wykorzystanie wiedzy, kwalifikacji i umiejętności pracowników,

- zmianę struktury poprzez wydzielenie zespołu d/s świadczeń, stanowiska d/s pierwszego kontaktu, stanowiska d/s pracy socjalnej i stanowiska d/s usług,

- podniesienie jakości działań Ośrodka skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem dzięki doszkoleniu kadry i usprawnieniu funkcjonowania Ośrodka. W związku z powyższym w ramach realizacji projektu:

- zmieniono regulamin organizacyjny Ośrodka,

- zmieniono zakresy czynności poszczególnych pracowników,

- wprowadzono procedury dotyczące świadczenia usług na rzecz klienta (stanowiska ds. pracy socjalnej, świadczeń, pierwszego kontaktu i usług) ,

- zaadoptowano i odnowiono pomieszczenia poprzez: odmalowanie ścian położenie części podłóg przebudowanie ścianki, rozbudowanie instalacji teleinformatycznej i elektrycznej w przejętych pomieszczeniach po bibliotece)

- przeprowadzono szkolenia pracowników w 7 zakresach tematycznych niezbędnych do realizacji ich zadań łącznie przeszkolono 11 pracowników)

- utworzono punktu przyjęć i wyodrębniono stanowisko ds. pierwszego kontaktu z klientem. Pozwala to usprawnić pracę pracowników, gdyż pierwszy kontakt z klientem odbywa się w biurze obsługi klienta i tylko w niektórych przypadkach, gdy wymaga tego sytuacja pracownik wzywany jest do klienta, przez co pracownicy mają więcej czasu na realizację, swoich zadań.

- poprawiły się również warunki pracy, pracownicy siedzą w pokojach dwu lub trzy osobowych w miarę przestronnych, po pokojach nie chodzą osoby postronne (klienci), pracownicy specjalizują się w miarę jednorodnym zakresie swoich obowiązków tj. prowadzenie postępowania administracyjnego do przyznania świadczeń, praca socjalna, usługi, itp. Ponadto otrzymują do końca projektu ciągłe wsparcie prawne (5 godz.) i superwizora (4 godz.) w miesiącu, co pozwala na bieżąco rozwiązywać sytuacje problemowe i uczyć się na przyszłość rozwiązywać podobne. Trzy stanowiska pracy zostały wyposażone w komputery i meble biurowe.

- poprawiło się bezpieczeństwo pracowników, poprzez rozbudowę monitoringu, założenie na szklane ściany folii antywłamaniowej. Szklane ściany pozwalają na obserwację tego co

dzieje się w sąsiednim pomieszczeniu, w razie zagrożeń i potrzeby osoba obok reaguje i ewentualnie może wezwać pomoc.

W ramach projektu Ośrodek otrzymał dofinansowanie w kwocie **420 872,19** zł z tego :Koszty bezpośrednie - **336 697,76** zł, w tym cross-financing – **7 700,00** zł (sfinansowano prace remontowe). Koszty pośrednie - **84 174 ,43** zł. Projekt realizowany jest od 01 kwietnia 2018 roku do 30 września 2019 roku z zachowaniem trwałości projektu przez okres 2 lat.

4) W partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Lublinie, 3 osoby z naszej gminy zostały skierowane do projektu pt „Pakiet na start” skierowanego do osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobotnych. Ostatecznie uczestniczyła tylko 1 osoba z naszej gminy, która otrzymała wsparcie doradcy zawodowego, kurs zawodowy i staż.

5) W partnerstwie z Fundacją Wspierania Biznesu w Niedrzwicy Kościelnej od 01 listopada rozpoczęto realizację projektu w ramach RPO Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 OŚ priorytetowa 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne pt „BY GODNIE ŻYĆ” – wsparcie osób niesamodzielnych z terenu powiatu Lubelskiego.

W ramach tego projektu jako zadanie pierwsze powstał ośrodek wsparcia Dzienny Dom Pobytu dla 30 mieszkańców naszej Gminy, działający od poniedziałku do piątku. Osoby dowożone są do miejsca spotkania, a w ramach projektu mają wsparcie : psychologiczne, warsztaty kulinarne, rękodzielniczo - artystyczne, muzykoterapię, filioterapię, usprawnienie fizyczne, trening umiejętności społecznych, samoobsługi, zajęcia rewalidacyjne.

Jako zadanie drugie realizowane przez OPS jest pomoc w formie usług opiekuńczych dla 6 osób z terenu Gminy Niedzwica Duża w miejscu zamieszkania i zapewnieniem posiłku dla osób objętych wsparciem. Realizacja tego zadania rozpoczęła się w listopadzie 2018 roku i trwać będzie do 31 sierpnia 2021 roku z zachowaniem trwałości projektu tj. gotowości do realizacji tego zadania przez okres 3 lat. Łączna kwota projektu **2 581 829,52** zł, z tego: środki EFS **2 452 049,52** zł, wkład własny **129 780,00** zł, środki dla Gminy **338 184,00** zł. W ramach tego działania złożono również Projekt pt. „Tęczowa Przystań- mieszkania wspomagane drogą do samodzielności i włączenia społecznego”, dla 30 osób niesamodzielnych z terenu powiatu lubelskiego, który w 2018 roku nie uzyskał dofinansowania (jest jeszcze w rozpatrzeniu przez Urząd Marszałkowski po pierwszych negocjacjach).

VIII. Kultura i sport na terenie gminy.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji

W 2018 r. GOKSiR organizował i prowadził stałe nieodpłatne zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Były to:

- zajęcia nieodpłatne,
- zajęcia odpłatne,
- warsztaty organizowane w ramach projektów,
- warsztaty okazjonalne,

Organizowane i prowadzone były były zajęcia w czasie ferii zimowych i wakacji letnich, np.:

- Ferie z GOKSiR
- Wakacje z GOKSiR,

GOKSiR prowadzi zespoły muzyczne i grupy artystyczne.

Realizował projekty pn.

- „W prostych słowach o wielkim marzeniu – widowisko muzyczno-historyczne z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości”
- „Kreatywna edukacja”
- „Warsztaty gry na suce biłgorajskiej w gminie Niedzwica Duża”.

Organizowane były również (osiem) imprezy plenerowe jak również wyjazdowe i siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Niedzwicy Dużej.

Biblioteki

W 2018 roku nie nastąpiły żadne zmiany w sieci bibliotek w gminie Niedzwica Duża. Wszystkie biblioteki były czynne, nie pozyskaliśmy żadnych punktów bibliotecznych. Na terenie gminy Niedzwica Duża działa Gminna Biblioteka Publiczna w Niedzwicy Dużej oraz trzy filie biblioteczne- w Niedzwicy Kościelnej, Strzeszkowicach Dużych i Krężnicy Jarej. Gminna Biblioteka Publiczna w Niedzwicy Dużej posiada Statut Biblioteki nadany Uchwałą Rady Gminy Niedzwica Duża z dnia 30 października 2012 r. i jest wpisana do Rejestru Instytucji Kultury.

1. Księgozbiory.

	Stan księgozbioru na początku roku 2018r	Wpływy	Ubytki	Stan księgozbioru na koniec 2018r
GBP	10105	512	535	10082
Filia Niedzwica Kościelna	5043	73	9	5107
Filia Strzeszkowice Duże	5368	174	0	5542
Filia Krężnica Jara	5597	149	808	4938
Razem	26113	908	1352	25669

Ogółem zakupiono- 908 wol. na kwotę **19 357,01 zł**

- w tym z Ministerstwa Kultury- 405 wol. na kwotę 9 188,00 zł

- ze środków własnych- 503 wol. na kwotę 10 169,01 zł

Zakup książek dzielony jest na poszczególne jednostki biorąc pod uwagę liczbę wypożyczeń księgozbioru i liczbę zarejestrowanych czytelników.

Wypożyczenia księgozbioru ogółem 34 454 wol. na zewnątrz i 2212 wol. na miejscu, w tym:

- GBP- 21 173 wol. na zewnątrz i 1034 wol. na miejscu
 - Filia Niedzwica Kościelna- 3 601 wol. na zewnątrz i 71 wol. na miejscu
 - Filia Krężnica Jara- 4 808 wol. na zewnątrz i 349 wol. na miejscu
 - Filia Strzeszkowice- 4 872 wol. na zewnątrz i 758 wol. na miejscu
- Wypożyczenia czasopism ogółem- 6 023 na zewnątrz i 379 na miejscu, w tym:

- GBP- 3 362 czasopisma na zewnątrz i 61 na miejscu
- Filia Niedzwica Kościelna- 587 czasopism na zewnątrz
- Filia Krężnica Jara- 1149 czasopism na zewnątrz
- Strzeszkowice- 925 czasopism na zewnątrz i 318 na miejscu

2. Czytelnicy, analiza stanu.

W 2018 roku biblioteki ogółem zarejestrowały 1994 czytelników (o 56 mniej niż w ubiegłym roku), co stanowi 16,8 ogółu mieszkańców.

- GBP- 1290 czytelników (+3 w porównaniu do 2017 r.), co stanowi 21,68 % mieszkańców
- Filia Niedzwica Kościelna- 197 czytelników (-29 w stosunku do 2017 r.); co stanowi 6,8 % mieszkańców
- Filia Krężnica Jara- 231 czytelników (-29 w stosunku do 2017 r.); co stanowi 16,22 % mieszkańców
- Filia Strzeszkowice- 276 czytelników (-1 w stosunku do 2017 r.),- co stanowi 16,99 % mieszkańców

Z powyższych danych wynika, że biblioteka gminna utrzymuje czytelnictwo na ubiegłorocznym poziomie. Filie biblioteczne zanotowały spadek czytelnictwa.

3. Zatrudnienie.

Kadra bibliotekarska kształtuje się następująco:

- GBP- 2 etaty, w tym dyrektor biblioteki Cecylia Słotwińska i pracownik biblioteki Marzena Boryga- obie po studium bibliotekarskim.
- Filia Niedzwica Kościelna- Maria Czaplińska pracuje 30 godz. tygodniowo, tj. 0,75 etatu – wykształcenie średnie
- Filia Strzeszkowice- Edyta Słotwińska (wykształcenie wyższe pedagogiczne i bibliotekarskie) zatrudniona na pełny etat.
- Filia Krężnica Jara- Hanna Bartoszek z ukończonym studium bibliotekarskim zatrudniona na pełny etat

4. Budżet biblioteki.

- realizacja budżetów partycypacyjnych w bibliotekach publicznych, kwoty, wykorzystanie, problemy związane z ich wykorzystaniem czy występuje zjawisko zmniejszenia budżetu organizatora o kwotę otrzymaną z budżetu partycypacyjnego ?,
- ocena skali zjawiska w porównaniu z poprzednimi latami.

5. Dostępność usług bibliotek w soboty i niedziele

- organizacja pracy w tygodniu, zmiany w ostatnich trzech latach,
- ocena, działalność biblioteki i efekty czytelnictwa.

Gminna Biblioteka Publiczna w Niedrzwicy Dużej ma stosunkowo dużo- 1290 czytelników i 21 173 wypożyczonych książek, siłą rzeczy jej działania koncentrują się wokół tego, aby nasi czytelnicy byli zadowoleni z jakości wypożyczanych książek. Oprócz codziennej obsługi czytelników biblioteka gminna prowadzi kilka cyklicznych działań na rzecz naszych mieszkańców.

Już od 10 lat działa Dyskusyjny Klub Książki, który zrzesza ok. 10 klubowiczów; co miesiąc organizowane są spotkania DKK, na których dyskutujemy o wybranej książce. W ubiegłym roku odbyło się 9 spotkań klubu, przy 80 odwiedzinach.

Innym działaniem cyklicznym organizowanym od 5. lat w najdłuższy piątek w roku (w czerwcu w okolicach Nocy Świętojańskiej) jest Noc w Bibliotece, w czasie której staramy się dotrzeć zarówno do tych najmłodszych jak i do najstarszych czytelników. W tym roku w Nocy wzięło udział 20 czytelników.

W pierwszą sobotę września już po raz czwarty wzięliśmy udział w Narodowym Czytaniu.

W kwietniu w ramach DKK otrzymaliśmy spotkanie autorskie z Grażyną Jeromin-Gałuszką, w którym wzięło udział 25 uczestników. W 2018 r. GBP odnotowała 9975 odwiedzin.

Filia Biblioteczna w Niedrzwicy Kościelnej gościła 4 grupy przedszkolaków i klasę drugą ze szkoły podstawowej- 92. dzieci z opiekunami.

Ogółem w 2018 r. bibliotekę odwiedzono 1790 razy.

Filia Biblioteczna w Krężnicy Jarej - biblioteka współpracuje z Centrum Integracji Społecznej. Wspólnie w 2018r. został napisany projekt na wspólne zajęcia „Rozwijamy swoje zainteresowania i zdobywamy nowe umiejętności”. Projekt trwał od kwietnia do listopada 2018r, w którym uczestniczyły panie- seniorki z naszej miejscowości. Przeprowadzone 32 trzytygodniowe spotkania warsztatowe w siedzibie biblioteki.

Co roku w Święto Trzech Króli biblioteka bierze udział w kolędowaniu w CIS-ie.

W poniedziałkowych spotkaniach w 2018 r. uczestniczyło 497 pań w 86 spotkaniach.

Odnosnie działalności biblioteki - od kilkunastu lat prowadzone jest w ramach akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom” głośne czytanie przedszkolakom raz w tygodniu w czwartki. Czytanie jest uzgadniane z przedszkolanką i prowadzone według zagadnień tematycznych. Dzieci w trakcie czytania zadają pytania i są chwiłe na rozważania tekstu i tematu książki. W 2018 r. odbyło się 23 spotkania w których uczestniczyło 423 przedszkolaków. Czytanie odbywało się w przedszkolu.

Ogółem biblioteka odnotowała 2723 odwiedziny.

Filia Biblioteczna w Strzeszkowicach Dużych:

27.02 - zajęcia z dziećmi. Wykonanie wazonów z butelek z wykorzystaniem masy plastycznej - relief, past postarzających, farb i lakierów.

5.03- zajęcia z Panią z KG. Wykonanie pisanki ze spękaniem jednoskładnikowymi oraz stroika w jajku akrylowym- krokus z krepiny, mech i piórka.

6.03- zajęcia z dziećmi. Wykonanie świeczek zapachowych w pojemnikach z wykorzystaniem piasku kinetycznego, elementów zapachowych - cynamon, anyż, kawa, wanilia oraz barwników.

13.03- zajęcia z dziećmi. Wykonanie ramki na zdjęcia z reliefem 3D i ze spękaniem jednoskładnikowymi z motywem róży.

20.03- zajęcia z dziećmi. Wykonanie palmy wielkanocnej z kwiatów z krepiny i bukszpanu.

27.03- zajęcia z dziećmi. Wykonanie stroików wielkanocnych.

18.05- zajęcia dla dorosłych ze świetlicą Dziupła. Sadzenie ziół w doniczkach. Pogadanka o ich zastosowaniu w kuchni.

8.06- Noc Biblioteki. Gry i zabawy na zewnątrz i w środku, zagadki i gry o bohaterach ulubionych książek, czytanie legend o powstaniu państwa polskiego, słodki poczęstunek.

8.09- udział w Narodowym Czytaniu .

6 i 8.11- zajęcia z dziećmi. Wykonanie łapaczów snów na metalowych obręczach z wykorzystaniem tasiemek, włóczki i koralików.

20 i 22. 11- zajęcia z dziećmi. Wykonanie bombki styropianowej ze spękaniem i pastami strukturalnymi.

27 i 29.11- zajęcia z dziećmi. Wykonanie bombki akrylowej metodą decupage.

4 i 6.12- zajęcia z dziećmi. Wykonanie kartki bożonarodzeniowej 3D .

11. 12- Zajęcia w szkole w Niedzwicy Dużej. Wykonanie bombek metodą decupage.

11 i 13. 12- zajęcia z dziećmi. Wykonanie bombek oraz stroików na obręczy styropianowej.

18. 12- zajęcia z dziećmi. Wykonanie lampionów bożonarodzeniowych ze słoików.

W 2018 r. biblioteka odnotowała 1790 odwiedzin.

Ogółem biblioteki odwiedzono 17 482 razy

Współpraca Gminy Niedzwica Duża z organizacjami pożytku publicznego

Współpraca Gminy Niedzwica Duża z podmiotami Programu w roku 2018 obejmowała zarówno finansową, jak i pozafinansową formę współpracy.

Współpraca ta dotyczyła w szczególności:

1. zlecenie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688), zadań publicznych, poprzez wspieranie takich zadań, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
2. wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków;
3. konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
4. tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym;
5. współdziałania w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł, w tym udzielania informacji w zakresie przygotowywania projektów,
6. wsparcie merytoryczne w zakresie funkcjonowania organizacyjno-prawnego organizacji pozarządowych,
7. doradztwo w zakresie składania wniosków w celu uzyskania dofinansowania na działań organizacji pozarządowych,
8. pomoc w nawiązywaniu kontaktów regionalnych oraz ponadregionalnych;
9. prowadzenie bazy danych organizacji działających na terenie Gminy Niedzwica Duża;
10. nieodpłatne udostępnianie, w miarę możliwości, pomieszczeń Gminy Niedzwica Duża;
11. współpraca z mediami – rozpowszechnianie informacji.

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się głównie w postaci wspierania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji

W roku 2018 Gmina Niedzwica Duża ogłosiła 4 otwarte konkursy ofert:, 2 konkursy na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu zdrowia publicznego, 1 konkurs na działania społeczno-kulturalne, 1 konkurs na działania sportowe. Ogłoszone konkursy obejmowały zadania w następujących zakresach:

1. działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
2. kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
3. nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie,
4. podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
5. działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
6. poszerzenie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi – prowadzenie placówek wsparcia dziennego,
7. prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów – zwiększenie dostępności oddziaływań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w Gminie Niedzwica Duża na rok 2018:
 - a) opracowywanie i wdrażanie programów pomocy osobom uzależnionym po przebytej terapii podstawowej, programy wspierające, motywujące trzeźwość, wspieranie procesu zdrowienia osób uzależnionych,
 - b) działania informacyjno – edukacyjne z zakresu wpływu alkoholu na zdrowie dorosłych,

8. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
 - a) organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży na obozach profilaktycznych, koloniach z programem profilaktycznym i innych formach wypoczynku pozwalające na kształtowanie prawidłowych postaw osobowościowych,
9. prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:
 - a) realizacja programów profilaktycznych w szkołach dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi, przemocy i innych uzależnień – edukacja dzieci i młodzieży na temat szkodliwości używania środków uzależniających (alkoholu, narkotyków, papierosów),
 - b) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
 - c) prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców dotyczących przeciwdziałania przemocy, używania substancji psychoaktywnych mających na celu zwiększenia wiedzy na temat uzależnień i działania środków uzależniających, działania edukacyjne związane z zapobieganiem agresji i przemocy,
10. wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej.

Wysokość środków przeznaczonych na wspieranie zadań publicznych w roku 2018:

Wysokość środków budżetowych przeznaczonych na realizację Programu w 2018 r. wynosiła: 245 000,00 zł ze środków budżetu Gminy oraz 64 000 zł ze środków pochodzących z wpłat właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych z terenu Gminy Niedzwica Duża, łącznie **309 000 zł**.

W 2018 roku organizacje pozarządowe złożyły w otwartych konkursach łącznie 39 ofert (27 kultura, 8 zdrowie publiczne, 4 sport), podpisanych zostało 24 umowy o wsparcie realizacji zadań publicznych (16 kultura, 4 zdrowie publiczne, 4 sport).

Na wsparcie zadań w trybie określonym w art. 19a ustawy wpłynęło 10 uproszczonych ofert realizacji zadania publicznego, podpisanych zostało 9 umów.

W 2018 roku z ofertami realizacji zadań publicznych wystąpiło 23 organizacje pozarządowe:

1. Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „Spokojna Przysiań”,
2. Stowarzyszenie Klub Seniora „Złota Jesień”,
3. Lubelska Fundacja Jeździectwa,
4. Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych w Czólnach,
5. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Specjalnej Troski w Załuczu „Daszek”,
6. Ochotnicza Straż Pożarna w Niedzwicy Dużej,
7. Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Niedzwicy Kościelnej,
8. Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych,
9. Fundacja „Ocalić Od Zapomnienia”,
10. Fundacja Między Nami,

11. Stowarzyszenie Twórców Kultury „Czerwone Susły”,
12. Fundacja Dziupla- Edukacja i Rozwój,
13. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Radawczyk,
14. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Miejscowości Strzeszkowice,
15. Stowarzyszenie Społeczne CIS w Krężnicy Jarej,
16. Stowarzyszenie „Centrum Kobiet” w Niedrzwicy Dużej,
17. Stowarzyszenie Miłośników Tradycji „Klepisko”,
18. Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo – Wychowawczych im. Teresy Kras,
19. Klub Abstynenta Alternatywa w Krężnicy Jarej,
20. Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża,
21. Ludowy Zespół Sportowy Krężnica Jara,
22. Klub Sportowy „HEKSA”,
23. Gminny Klub Sportowy „ORION”.

Oferty złożone w ramach otwartych konkursów na wsparcie realizacji zadań publicznych o charakterze pożytku publicznego przyjęte do realizacji w poszczególnych zdaniach:

1. w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych:
 - a) Fundacja Dziupla - Edukacja i Rozwój: „Spotkajmy się w teatrze”, kwota dotacji - 1060 zł,
2. w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:
 - a) Stowarzyszenie Społeczne CIS w Krężnicy Jarej: „Wystawa fotograficzna Ważne chwile mieszkańców Krężnicy Jarej utrwalone w obiektywie fotograficznym”, kwota dotacji - 600 zł,
 - b) Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych: „Gmina Niedzwica Duża na planszy historii”, kwota dotacji - 4 000 zł,
 - c) Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „Spokojna Przystań”: „Rozśpiewana Gmina-organizacja VII Niedrzwickiego Przeglądu Pieśni Majowych”, kwota dotacji - 3 400 zł,
 - d) Fundacja Ocalić od Zapomnienia: „Zabawy Ludowe na Dechach w Skansenie”, kwota dotacji - 3 000 zł,
 - e) Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Niedrzwicy Kościelnej: „Graj razem z nami”, kwota dotacji - 4 000 zł,
 - f) Stowarzyszenie Twórców Kultury „Czerwone Susły”: „Niedrzwicki Piknik Motocyklowy w Ruinach”, kwota dotacji - 2 000 zł,
3. w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania:
 - a) Ochotnicza Straż Pożarna w Niedrzwicy Dużej: „Mały strażak”, kwota dotacji - 1 000 zł,
 - b) Stowarzyszenie Społeczne CIS w Krężnicy Jarej: „Rozwijamy swoje zainteresowania i zdobywamy nowe umiejętności”, kwota dotacji - 400 zł,
 - c) Stowarzyszenie Twórców Kultury „Czerwone Susły”: „Jak prawidłowo obchodzić się z mózgiem, czyli techniki efektywnego uczenia się”, kwota dotacji - 600 zł,
4. w zakresie podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej:
 - a) Ochotnicza Straż Pożarna w Niedrzwicy Dużej, Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Niedrzwicy Kościelnej: „Wojewódzki Przegląd Orkiestr Dętych”, kwota dotacji - 5 000 zł,

- b) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Miejscowości Strzeszkowice: „Niepodległa – Niepokorna 2018”, kwota dotacji - 3 000 zł,
- c) Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „Spokojna Przystań”: „100 lat Niepodległości - nasze życie to większa część tego czasu”, kwota dotacji - 2 500 zł,
- 5. w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym:
 - a) Stowarzyszenie Społeczne CIS w Krężnicy Jarej: „Aktywny senior”, kwota dotacji - 1 500 zł,
- 6. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej:
 - a) Ludowy Zespół Sportowy Krężnica Jara: „Trenuj i graj w LZS Krężnica Jara – nowe wyzwania sezon 2018, kwota dotacji - 33 000 zł,
 - b) Klub Sportowy „HEKSA”: Nowe nadzieje – kadry narodowe czekają, kwota dotacji - 58 000 zł
 - c) Gminny Klub Sportowy ORION: „Prowadzenie szkolenia sportowego, organizacja i udział w zawodach sportowych”, kwota dotacji - 103 000 zł,
 - d) Fundacja Dziupła Edukacja i Rozwój: „Rowerem przez świat”, kwota dotacji - 6 000 zł,
- 7. w zakresie poszerzenia i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi:
 - a) Stowarzyszenie Twórców Kultury „Czerwone Susły”: Placówka Wsparcia Dziennego Susełek - kontynuacja na rok 2018”, kwota dotacji - 13 000 zł;
 - b) Fundacja Dziupła - Edukacja i Rozwój: „Placówka Wsparcia Dziennego Dziupła”, kwota dotacji - 16 000 zł;
- 8. w zakresie prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów – zwiększenie dostępności oddziaływań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w Gminie Niedrzwica Duża na rok 2018:
 - a) Klub Abstynenta „Alternatywa”: „Nasze życie bez alkoholu”, kwota dotacji - 1 500 zł,
 - b) Fundacja „Między Nami”: „Terapia i wypoczynek”, kwota dotacji - 2 300 zł;
- 9. w zakresie udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
 - a) Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo – Wychowawczych im. Teresy Kras: „Wypoczynek letni dzieci i młodzieży z terenu Gminy Niedrzwica Duża”, kwota dotacji - 5 000 zł,
 - b) Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża: „Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży na obozach profilaktycznych, koloniach z programem profilaktycznym i innych formach wypoczynku pozwalające na kształtowanie postaw osobowościowych”, kwota dotacji - 5 000 zł;

II. Oferty złożone w trybie określonym w art. 19a ustawy wskazane do realizacji w poszczególnych zdaniach:

- 1. w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych:
 - a) Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Specjalnej Troski w Załuczu „Daszek”: „VII Festyn Rodzinny w Załuczu”, kwota dotacji - 2 000 zł,
- 2. w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:
 - a) Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Niedrzwicy Kościelnej: „Doposażenie orkiestry dętej w instrument muzyczny”, kwota dotacji - 1 600 zł,

- b) Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Niedrzwicy Kościelnej: „Doposażenie orkiestry dętej w instrumenty muzyczne”, kwota dotacji - 2 000 zł
 - c) Stowarzyszenie Miłośników Tradycji „Klepisko”: Koncert finałowy warsztatów *Śpiewając i z przytupem*”, kwota dotacji -1 400 zł,
 - d) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Miejscowości Strzeszkowice: „Święto ziemniaka V”, kwota dotacji -1 200 zł,
 - e) Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Radawczyk: „Szkoła Powszechna w Warszawskiej Kolonii w latach 1917-1944”, kwota dotacji – 1440 zł,
 - f) Stowarzyszeniem „Centrum Kobiet” w Niedrzwicy Dużej: „Plener malarski Niedzwica w Ratoszynie, Ratoszyn w Niedrzwicy”, kwota dotacji - 1 900 zł,
3. w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym:
- a) Stowarzyszenie Klub Seniora „Złota Jesień”: „Gimnastyka dla seniorów”, kwota dotacji - 1 000 zł,
 - b) Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „Spokojna Przystań”: „Uniwersytet rękodzieła tradycyjnego”, kwota dotacji - 2 000 zł.

Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Niedzwica Duża aktywnie biorą udział w życiu społeczno - kulturalnym Gminy i tym samym wykazują inicjatywę do podejmowania różnego rodzaju działań aktywizujących społeczność lokalną.

W 2018 roku kontynuowano w Gminie Niedzwica Duża funkcjonowanie uruchomionego w 2012 roku funduszu pożyczkowego dla organizacji pozarządowych. Zasady udzielania pożyczek określa Zarządzenie nr 9/12 Wójta Gminy Niedzwica Duża z dnia 20 lutego 2012 r. w sprawie wprowadzenia procedury udzielania przez Wójta Gminy Niedzwica Duża pożyczek organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działających na terenie Gminy Niedzwica Duża na realizację zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej lub innych środków zewnętrznych.

W 2018 r. Fundacja Dziupła Edukacja i Rozwój wystąpiła o pożyczkę w wysokości 64 000 zł, termin spłaty przyznanej pożyczki upływa 31 października 2019 r.

W 2018 roku w Urzędzie Gminy na bieżąco aktualizowana była baza danych lokalnych organizacji pozarządowych. Na koniec 2018 roku na terenie Gminy Niedzwica Duża zarejestrowanych w KRS było 49 organizacji pozarządowych, z których około 80% działa czynnie na rzecz środowiska lokalnego.

W 2018 roku powstały 2 nowe organizacje pozarządowe:

- Niedrzwickie Stowarzyszenie Motocyklistów „Motoklasyk”,
- Stowarzyszenie Muzeum Tartacznictwa i Historii Rzemiosła Polskiego oraz Szkoły Lwowskiej Miłośników Uprawiania Sportu.

IX. Edukacja

1. Stan organizacji i baza lokalowa

Gmina Niedzwica Duża jest organem prowadzącym dla: 2 Przedszkoli publicznych, 6 Szkół Podstawowych. W wyniku reformy oświaty i likwidacji gimnazjów, dotychczasowe klasy Gimnazjum Nr 1 zostały włączone do Szkoły Podstawowej w Niedzwicy Dużej, Gimnazjum Nr 2 do Szkoły Podstawowej w Niedzwicy Kościelnej, Gimnazjum Nr 3 do Szkoły Podstawowej w Krężnicy Jarej. Zadania oświatowe są realizowane również przez 2 szkoły podstawowe, których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Radawczyk, 1 szkołę podstawową, której organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Mała Szkoła – Wielkie Szanse oraz przez Niepubliczne Przedszkole Artystyczno-Językowe „U Pana Kleksa”. Stan organizacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2018/2019 obrazuje Tabela Nr 1.

Tabela Nr 1. Stan organizacji szkół w roku szkolnym 2018/2019*

I.p	Szkoła	Liczba 72ddziałów 2018/2019	Liczba uczniów 2018/2019
1.	Szkoła Podstawowa w Czólnach	8	78
2.	Szkoła Podstawowa w Strzeszkowicach Dużych	8	76
3.	Szkoła Podstawowa w Niedzwicy Dużej	24	507
4.	Szkoła Podstawowa w Niedzwicy Kościelnej	13	190
5.	Szkoła Podstawowa w Krężnicy Jarej	11	166
6.	Szkoła Podstawowa w Sobieszczanach	8	60
7.	Szkoła Podstawowa w Radawczyku	6	31
8.	Szkoła Podstawowa w Warszawiakach	7	34
9.	Szkoła Podstawowa w Mariance	8	49
Ogółem		93	1191

*źródło: sprawozdania SIO na dzień 30.09.2018 r.

W Gminie Niedzwica Duża w roku szkolnym 2018/2019 wychowanie przedszkolne realizowane jest w: 2 przedszkolach publicznych, 1 przedszkolu niepublicznym i oddziałach przedszkolnych działających przy szkołach podstawowych.

Stan organizacji wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2017/2018 obrazuje Tabela Nr 2.

Tabela Nr 2. Stan organizacji wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2018/2019*

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
1.	Przedszkole w Niedzwicy Dużej	7	154
2.	Przedszkole w Niedzwicy Kościelnej	4	98
3.	Niepubliczne Przedszkole Językowo-Artystyczne „U Pana Kleksa” w Niedzwicy Dużej	2	10
Razem		13	262
4.	Szkoła Podstawowa w Strzeszkowicach Dużych	2	36
5.	Szkoła Podstawowa w Sobieszczanach	2	38
6.	Szkoła Podstawowa w Czólnach	3	68
7.	Szkoła Podstawowa w Krężnicy Jarej	2	33
8.	Szkoła Podstawowa w Mariance	2	30
9.	Szkoła Podstawowa w Radawczyku	1	9
10.	Szkoła Podstawowa w Warszawiakach	1	10
Razem		13	224
Ogółem:		26	486

* źródło: sprawozdania SIO na dzień 30.09.2018 r.

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3–6 lat. Łączna liczba dzieci w wieku przedszkolnym w gminie, która w roku szkolnym 2018/2019 uczestniczy w różnych formach wychowania przedszkolnego – **486**, co stanowi ok. **85%** ogółu zameldowanych w gminie dzieci w wieku przedszkolnym.

Stan wyposażenia w urządzenia specjalistyczne oraz zbiory biblioteczne w placówkach oświatowych obrazuje Tabela Nr 3.

Tabela Nr 3. Stan wyposażenia w urządzenia specjalistyczne i zbiory biblioteczne

Wyszczególnienie		Ilość									
		Komputery		Projektory multimed.	Rzutniki pisma	Rzutniki przeźrocy	Kamery video	Odtw. DVD, VHS	Ksero	Woluminy	Kamery – monit.
		Ogółem	w tym: do użytku uczniów								
1.	Przedszkole w ND	6	2	1	0	0	0	5	2	273	0
2.	Przedszkole w NK	4*	0	1	0	0	0	2	2**	528	0
3.	Niepubliczne Przed. Językowo-Artystyczne „U Pana Kleksa” ND	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Razem		11	2	2	1	0	0	7	4	801	0
4.	SP w Czólnach	19	17	13	0	0	1	2	4	3 373	0
5.	SP w Mariance	39	31	5	1	0	2	1	2	2 845	1
6.	SP w Strzeszkow. Dużych	37	26	8	0	0	1	1	3	5 352	6
7.	SP w Niedzwicy Dużej	115	60	18	2	0	7	7	2	11 942	15
8.	SP w Sobieszczanach	17	14	3	1	0	1	2	2	3 927	12
9.	Szkoła Podst. W Radawczyku	10	9	1	1	0	0	1	1	1 500	0
10.	Szkoła Podst. W Warszawiakach	7	6	1	1	0	0	1	1	1 500	0
11.	Szkoła Podst. W Krężnicy Jarej	81	61	13	2	0	0	4	4	6 937	10
12.	Szkoła Podst. W Niedzwicy Koś.	44	26	10	1	2	1	3	2	9 967	7
Razem		369	250	72	9	2	13	22	21	47 343	51

* w tym 2 z programu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim”,

** w tym 1 z programu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim”.

Stan wyposażenia w urządzenia specjalistyczne oraz zbiory biblioteczne został w roku szkolnym 2017/2018 powiększony w związku z realizacją programów: „Aktywna tablica” – kwota otrzymanej dotacji 64 560,00 zł, „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” – kwota otrzymanej dotacji 24 960,00 zł.

W ramach dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe szkoły wykorzystały kwotę 169 004,34 zł.

2. Kadra i system doskonalenia zawodowego

W roku szkolnym 2018/2019 w niedrzwickich przedszkolach publicznych i szkołach podstawowych jest zatrudnionych **241** nauczycieli oraz **61** pracowników administracji i obsługi.

Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i godzin zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych w przedszkolach i szkołach, a pracowników administracji i obsługi ze specyfiki działalności, w tym z prowadzenia bloku żywieniowego, sal gimnastycznych.

W roku szkolnym 2017/2018 organ prowadzący przeprowadził komisje egzaminacyjne i nadał stopień awansu zawodowego na nauczyciela mianowanego dla:

- 1 nauczyciela Szkoły Podstawowej w Sobieszczanach,
- 1 nauczyciela Szkoły Podstawowej w Niedrzwicy Kościelnej.

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w roku szkolnym 2017/2018, zgodnie z wymogami prawa i potrzebami, poczyniono nakłady w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Nakłady na kształcenie i doskonalenie zawodowe w latach 2017-2018 przedstawia Tabela Nr 4.

Tabela Nr 4. Nakłady finansowe na doskonalenie zawodowe nauczycieli w latach 2017-2018

2017	Plan 2018
<i>(w zł)</i>	
27 577,25	34 141,00 zł

System doskonalenia i doksztalcania nauczycieli spowodował, że większość nauczycieli posiada kwalifikacje do nauczania co najmniej dwóch przedmiotów. Coraz liczniejsza jest grupa nauczycieli posiadających uprawnienia do uczenia trzech przedmiotów. Efektem podejmowanych działań oraz właściwej polityki kadrowej jest niewątpliwie aktualna bardzo dobra struktura w zakresie poziomu wykształcenia nauczycieli, jak i szeroki „wachlarz” form i metod pracy nauczycieli, a w konsekwencji osiągnane wyniki nauki uczniów, w tym ze sprawdzianów na zakończenie szkoły podstawowej oraz z egzaminu gimnazjalnego.

3. Poziom nauczani

Oprócz obowiązkowych zajęć dydaktycznych wynikających z ramowych planów nauczania, przeznaczono dodatkowe środki budżetowe na realizację zajęć na podstawie orzeczenia lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej:

- nauczanie indywidualne – 13 uczniów (2017/2018), 9 uczniów (2018/2019),
- rewalidacja – 20 uczniów (2017/2018), 15 uczniów (2018/2019),
- wczesne wspomaganie – 6 dzieci (2017/2018), 3 dzieci (2018/2019),
- zajęcia socjoterapeutyczne – 1 uczeń (2017/2018),
- kształcenie specjalne – 1 dziecko (2018/2019).

4. Egzaminy

Osiągnięcia uczniów są wynikiem nauczania i uczenia się. W znacznym stopniu zależą od zdolności i aspiracji, ale także środowiska rodzinnego. Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. W roku szkolnym 2017/2018 w związku z reformą oświatową nie odbył się sprawdzian na zakończenie edukacji w szkole podstawowej.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego poszczególnych szkół w roku szkolnym 2017/2018 obrazuje Tabela Nr 5.

Tabela Nr 5. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2017/2018

źródło: www.oke.krakow.pl

NAZWA SZKOŁY prowadzącej oddziały gimnazjalne	liczba uczniów zdających	CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA				CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA				JĘZYKI OBCE		
		język polski (%)	język polski w skali staninowej	historia i wos (%)	historia i wos w skali staninowej	matematyka (%)	matematyka w skali staninowej	przedmioty przyrodnicze (%)	przedmioty przyrodnicze w skali staninowej	język angielski – podstawowy (%)	język angielski – podstawowy w skali staninowej	język angielski – rozszerzony (%)
Szkoła Podstawowa w Niedrzwicy Dużej	58	72,20	6	59,10	6	54,80	6	61,00	7	65,30	5	47,80
Szkoła Podstawowa w Niedrzwicy K.	29	72,20	6	57,00	5	48,70	5	56,80	6	57,50	4	38,00
Szkoła Podstawowa w Krężnicy Jarej	34	67,30	5	56,00	5	56,00	6	57,80	6	62,10	5	44,20
gmina		71,00		57,80		53,40		59,10		62,60		44,50
powiat lubelski		68,90		57,90		51,40		54,60		63,20		45,70
wojew. lubelskie		69,10		58,70		51,60		55,90		66,30		49,30

wynik niski – uczniowie ze staninów 1-3,

wynik średni – uczniowie ze staninów 4-6,

wynik wysoki – uczniowie ze staninów 7-9

5. Dowożenie uczniów

Z uwagi na znaczne oddalenie od szkoły miejsca zamieszkania uczniów w roku szkolnym 2017/2018 dowożono zorganizowanym dowozem (przetarg na zakup biletów miesięcznych) 39 uczniów klas gimnazjum Szkoły Podstawowej w Niedrzwicy Dużej, 55 Szkoły Podstawowej w Niedrzwicy Kościelnej, 36 uczniów klas gimnazjum Szkoły Podstawowej w Krężnicy Jarej, 7 dzieci uczęszczających do Przedszkola w Niedrzwicy Kościelnej. Uczniowie niepełnosprawni dowożeni byli w szczególności do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Załuczu. Ogółem na dowożenie uczniów w 2017 roku wydano kwotę 199 734,26 zł, z kolei w pierwszym półroczu 2018 roku przeznaczono na ten cel 123 999,08 zł. W roku szkolnym 2017/2018 Gmina Niedzwica Duża zorganizowała dowóz 1 ucznia niepełnosprawnego do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych w Lublinie.

6. Pomoc materialna

Zgodnie z dyspozycją art. 90b i art. 90m ustawy o systemie oświaty wspomagano uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, a także szkół ponadgimnazjalnych, którzy zamieszkują na terenie Gminy Niedzwica Duża. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy określone było w kwocie 514,00 zł na członka rodziny. Stypendium szkolne otrzymało 113 uczniów. Zasiłków szkolnych (jednorazowych) w danym okresie przyznano 3. Na powyższe zadanie wykorzystano dotację z budżetu Wojewody Lubelskiego oraz środków własnych w łącznej kwocie 99 926,04 zł.

Innym zadaniem o charakterze pomocy materialnej było wsparcie w zakresie zakupu podręczników w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”. Z tej formy pomocy skorzystało 11 uczniów. Na realizację zadania pozyskano środki finansowe w kwocie 2 475,00 zł.

7. Koszty na oświatę

Subwencja oświatowa na rok 2017 wyniosła **11 674 360,00 zł**, a na rok 2018 **11 678 401,00 zł**. Dotacja Wojewody Lubelskiego na realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego na rok 2017 wyniosła **487 032,00 zł**, a na rok 2018 **498 680,00 zł**. Dopłata gminy do realizacji zadań oświatowych wzrosła w 2017 roku w stosunku do 2016 roku o 259 599,57 zł, natomiast w I połowie roku 2018 w stosunku do I połowy roku 2017 wzrosła o 164 382,09 zł.

X. Zakończenie

Przedstawione wyżej informacje są przekazane od pracowników merytorycznych Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych.

Raport przygotowany został po raz pierwszy, zgodnie z nowymi założeniami art. 28 aa ustawy o samorządzie gminy. W myśl wspomnianego przepisu Raport przygotowuje organ wykonawczy, czyli Wójt do 31 maja br. za rok poprzedni. Każdego roku mieszkańcom Gminy Niedzwica Duża będą przedstawiane szczegółowe dane o funkcjonowaniu Urzędu Gminy.

Podstawowym celem działalności urzędu jest zapewnienie interesantom profesjonalnej i przyjaznej obsługi. Urząd realizuje zadania własne oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Do zadań własnych gminy należy dbałość o porządek publiczny, oświatę, kulturę, infrastrukturę, pomoc społeczną, ochronę środowiska.

Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową –dotyczą spraw obywatelskich, stanu cywilnego, wyborów, obronności i pomocy społecznej.

Organ uchwałodawczy czyli Rada Gminy Niedzwica Duża podjęła w 2018 r **70 uchwał** z czego 59 zostało zrealizowanych a 11 jest jeszcze w trakcie realizacji.

Obecne zadłużenie gminy nie będzie ułatwiało realizacji zadań oraz wykonania zaplanowanych inwestycji przez władze poprzedniej w kadencji.

Pomimo to stawiamy przed sobą cele, tak aby wszystkie zamierzenia, zadania inwestycyjne, społeczne, oświatowe były realizowane w pełnym zakresie.

Corocznie zmiany jakie będą przedstawiane w kolejnych Raportach będą efektem wyężonej pracy Wójta, Radnych Gminy oraz wszystkich pracowników Urzędu Gminy Niedzwica Duża. Mam nadzieję, że będą one zauważane i docenione przez naszych mieszkańców.